

Taxa postală plătită în num. No. 224.714 929.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Str. Barón L. Pop (v. Brassai-u.) 18. Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, félévre 600, egészévre 1200 lej. Földre: Havonta 1, negyedévre 3, egészévre 10 dollár. A detések díjazása szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és hánsági sajtóság egyetlen napilapja. Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen leveleket nem fogadunk el. Kéziratok megőrzését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő, Felelős szerkesztő Jámbor Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hátszegi Ernő. Str. Sf. Constantiu Nr. 11.

Szerda, 1932 okt. 12.

5693. THISRI 12. XV. ÉVF. 232. SZÁM

A Titulescu-vigjáték

A mi politikai vadnyugatunkon hetek óta érdekes film perog.

A Titulescu-ügy. Szövegírő nincs, a szereplők a felvevő gép előtt improvizálják gesztusaikat és mondanivalóikat. Természetes, hogy a cselekmény órárólóra változik. Most például a következő a helyzet:

Titulescu lemondott a londoni követsegről, mert a Vaida-kormány megsértette és mert nem ért egyet vele a szovjettel szembeni politikában.

A kormány a lemondást nem fogadta el. Titulescu megismételte a követsegről való lemondását.

A kormány a lemondást elfogadta, de felajánlotta neki a külügyi tárcát.

Titulescu a külügyi tárcát elfogadta. A kormány leszögezte, hogy kitart álláspontja mellett.

Titulescu leszögezte, hogy ő is kitart álláspontja mellett.

A film tovább perog.

A színen maradtak: egy kormány, egy külügyminiszter és két ellentétes állás-pont.

Szerepeltek még: az orosz-román meg egyezés, a népszövetségi tárgyalások és még néhány statisztika, akiket meg sem említ a kronikás.

Vége a statáriumnak

Gömbös Gyula és kormánya egyelőre jó komzetikusnak bizonyult.

A magyar civilizáció arcán éktelenkedő szegényfölt, mely jónéhány ártatlan ember életébe került, egyetlen tollvonással eltűntette.

Nem leicsinylendő cselekedet volt.

Ez a gesztus arra is alkalmas, hogy pillanatnyilag Gömbös felé hajlítsa még azok szimpátiáját is, akiknek minden okuk meg volna arra, hogy bizalmatlansággal viseltessenek vele szemben.

Maga az a tény, hogy Gömbös eltörölte a statáriumot, jelenti, hogy Magyarország ismét belépett a civilizált országok sorába.

Nem lehet vitás azonban, hogy az általános magyar atmoszféra szempontjából ez a rendelkezés édeskeveset jelent.

Nem lesz statárium, de lesznek közszabadságok?

Munkanélküli segély sem lesz, ellenben lesz munkahadsereg.

Arisztid és Tasziló grófok helyett hét-szilvafás kiskirályok ülnek a nép nyakára, amely tovább fog éhezni, tovább fog tűrni, amíg türelmének vége nem lesz.

Nem lesz statárium, de lehet titkos militarizmus, nyílt ellenforradalom az eddigi burkolt ellenforradalom hegyett.

Lesz mussolinifáda — Mussolini képeségei nélkül, lesz hitlerizmus — a hitlerista tömegek nélkülözésével.

De azért a statáriumnak vége.

Szomorú a magyar népre nézvést, hogy már annak is örülnie kell, hogy a statáriumot eltörölték a feje felől.

Liga a polgárháboru ellen

Szimpatikus liga alakult Kinában, Ugy hívják, hogy polgárháboruellenes liga.

A célja az, hogy a darabokra szakadt Kinát, az osztályérdekek szerint csoportosult karhatalmi alakulatokat közös nevezőre hozza és a Kinak egyharmadát tevő Szovjet-Kinát is bevonja a nemzeti egységbe, amellyel viszont Kína nagyhatalmi pozícióját lehetne megvédelmezni.

Ami az ideális elképzelést illeti, az új liga kifogástalan erkölcsi szempontokat támaszt fel.

A baj csak az, hogy a ligába tömörülő jámbor polgárok és idealisták az okozatokat próbálják gyógyítani, ahelyett, hogy a polgárháborukat előidéző okokat igyekeznének megszüntetni.

Holott az okokat még innen, a messzi távolról is többé-kevésbé ismerjük.

A kínai polgárháboruk oka, mint minden

A lipcsei főtörvényszék megkezdte az elmozdított porosz kormány panaszának tárgyalását

Berlin, október 11. A lipcsei állami főtörvényszék megkezdte a porosz Braun-kormány elmozdítása miatti panasz ügyének tárgyalását, amely több napot át fog tartani. Egidiejű jelentés szerint a birodalmi gyűlési külügyi bizottságot összehívták. A birodalmi kormányfőriak a hozzájuk intézett meghívás ellenére az ülésen nem jelennek meg. Az üléstől távolmaradnak a cen-

trumpárti és Hugenbergpárti bizottsági tagok s esetleg a szociáldemokraták is. Ilyen körülmények között csak a nemzeti szociálisták és a kommunisták fognak összeülni tanácskozássra. Egyébként Papen kancellár több birodalmi főtisztviselő társaságában a bajor kormánytól teendő hivatalos látogatás céljából elutazott Münchenbe.

Herriot rosszkedvűen vette át Macdonald meghívását a londoni értekezletre

Egy héten belül összeül az öthatalmi konferencia a német fegyverkezési igény megvitatására

Berlinben nyugodtan fogadták Herriot londoni meghívását. Amerika és Franciaország között nem folytak tárgyalások az új francia leszerelési terv ügyében

London, október 11. A Press Association értesülései szerint Herriot és Macdonald eszmecseréjén nemcsak a német fegyverkezési igény kérdését fogják megvitatni, hanem a németek távolmaradása után a leszerelési tárgyalásokon kialakult helyzetet is és Herriot ismertetni fogja a rövidesen Genfben előterjesztendő új francia leszerelési tervezetet. Valószínű, hogy a két kormányelnök találkozása vagy csütörtökön, vagy szombaton megy végbe Londonban s Herriot mindkét esetben csak másnap tér vissza Párizsba. Egidiejűleg Lord Tyrell párizsi angol nagykövet tárgyalta Herriotval a francia miniszterelnök londoni utjáról. Az időpontot még nem állapították meg. Egyébként német hivatalos helyen nyugodtan fogadták Herriot Londonba történt meghívását. Németország ki fogja küldeni Londonba a konferenciára megbízottait, de amennyiben ezek úgy találják, hogy ott Németországgal nem egyenrangú félként tárgyalhatnak, a delegátusok oda fogják hagyni az értekezletet.

Nem folytak tárgyalások az Egyesült Államok kormánya és Franciaország között. Washingtonban remélik, hogy Herriot javaslatai kompromisszum útján összeegyeztethetők lesznek a Hoover-leszerelési tervvel. Egyébként az angol sajtó nem nagy lelkeséggel veszi tudomásul, hogy Macdonald meghívta Herriot francia miniszterelnököt Londonba. A lapok hangoztatják, hogy az angol kormányelnök e régi módszere, hogy személyes befolyásának érvényesítésével igyekezzék rávenni valakit az angol álláspont elfogadására, az utóbbi időkben állandóan csődöt mondott. Attól kell tartani, hogy Herriot sem fogja befolyásolni magát, amit abból is következtetni lehet, hogy a francia kormányelnök meglehetősen rosszkedvűen vette tudomásul a Londonba szóló meghívást s nem is titkolta rosszkedvét lord Tyrell párizsi angol nagykövet előtt.

Beavatott kormánykörökből származó információk szerint bizonyosra vehető, hogy egy héten belül összeül az öthatalmi konferencia a német fegyverkezési egyenlőségre vonatkozó igény megvitatására.

Washington, október 11. Amerikai kormánykörökben megállapítják, hogy az új francia leszerelési terv ügyében

den polgárháborúé: a szociális nyugtalan-ság volt; a szociális erők egyensúlytalanságából, elnyomtatásból és igazságtalanságokból származik.

Kínában ezeket az elsődleges okokat még egyes katonai kiskirályok zsarnoksága és falánk ambícióját is tetézi.

Közigazgatása dezorganizált és korrup-t, a földbirtok, helyesebben a földbirtok, politika még középkori viszonyok között tepsed.

Forradalmakat, polgárháborukat megrendezni nem lehet.

A polgárháboruk megrendezésének lehetőségére csak alacsony intelligenciájú, pszichózisban szenvedő rendőrgyűzők

képzeletében él.

A jóindulatu, jámbor kínai polgárok tehát, amikor polgárháboruellenes ligákat alapítanak, megelégednek arról, hogy nem az okozatokat, nem a felszínen kavargó és a már kialakult indulatokat kell lefékezni, vagy megszüntetni, hanem az okokat.

Erre különben a polgárháboruk története és a jelenkori polgárháboruk soka-sága éppen elég szemléltető példát nyújt.

Nemzeti egységet az osztályellentétek fennforgása mellett nehéz elképzelni.

Tehát, hogy mégis létrejöhessen a nemzeti egység, előbb az osztályok harmóniáját kell megteremteni.

A gazdasági ujjaéledés jele

Irta André Maurois

Erős meggyőződés és hitem, hogy a jelenkor politikai és gazdasági fejlődése jelentős változást fog a mai és jövőendő nemzedékek érdekében hozni. Annak ellenére, hogy már jödeje kikapcsolódtam az aktív gazdasági életből és csak a teoretikus érdeklődéssel figyelem a hihetetlenül mozgalmas politikai gazdasági fejlődést, mégis érzem, hogy Európa és az egész világ gazdasági megújulása már nincs olyan messze, mint ahogy azt politikusok és közgazdászok állandóan hangoztatják.

Optimizmusom nyomós okokból ered. Családom tradíciójához tartozott, hogy kereskedői pályára lépjek. Egyetlen fíu voltam és éppen ezért szinte természetes volt, hogy követtem apámat messze-gazó textilüzletében. A szívem azonban az irodalomhoz, a filozófiához vonzott és így nagyon kedvemre való volt, hogy egyik rokonom késznek nyilatkozott apámmal együtt dolgozni és átvenni azt a feladatot, amelyet nekem szántak. Elérkezett az az idő, amikor kijelenthettem édesapámnak, hogy meglelégtem a gyárakat, az üzletet, elmegyek a szülői házból, hogy kielégítem az irodalom iránt érzett vágyódásomat.

Fiatal koromban sok időt szenteltem könyveimnek és különösen Goethe volt rám nagy hatással, legkedvesem olvasmányom a Meister Wilhelm Tanulóévei című könyv volt, de sokat foglalkoztam Schillerrel, Heinevel, és a két nagy német filozófussal, Nietzschevel és Kant-tal is. Apám textilüzletében való foglalatosságom éppen arra az időre esett, amikor a háboru utáni évek feltűnően nagy prosperitása beállott. Napi bevételeink minden reményünket meghaladták és anyagi gondjaink egyáltalában nem voltak. Tudat alatt azonban már ekkor deprimált voltam, valahogy megéreztem, hogy a prosperitásnak ezért a bő rohamért még drágán meg fogunk fizetni.

Az akkori emberek abban a tévhitben voltak, hogy egy emelkedő fogyasztás amely az áremelkedés ellenére is mutatkozott, de tisztára az infláció következménye volt — gazdagra teszi őket. Ami kor aztán az árak egyre magasabbra emelkedtek, a pénz vásárló és realis ereje kétségbeesítően csökkent, akkor már felfigyelt a tömeg és általános nyugtalanság volt érezhető. Ebben az időben nem lehetett tisztán látni. A kereskedelem látszólagos élénksége egész új és különös tünemény volt és az emberek igyekeztek azt minél jobban kihasználni.

Ugyanígy vagyunk ma is. A depressziónak ez a még soha nem tapasztalt mértéke éppen olyan kétségbeesésbe sodorja az embereket, mint amennyire lelkésítette őket a rövidke konjunktúra. A mai világgazdasági zűrzavar, véleményem szerint, arra a tényre vezethető vissza, hogy mi emberek elmulasztottuk életviszonyainkat a technikai fejlődéshez hozzáidomítani. A talpdukció ma már nemcsak nem kívánatos, hanem káros.

Az életstandard javítását kell szorgalmaznunk, mert hiszen a technika fejlődésének meg kell köszönnünk azt, hogy élelmiszert, ruhákat luxuscikkeket és minden egyebet olcsóbban, kevesebb munkával állíthatunk elő, mint eddig. Borzalmas elgondolni is azt, hogy Közép- és Kelet-Európa népei mint a rabok dolgoznak reggeltől estig földjeiken és nem tudnak még annyit sem előteremteni maguknak, hogy a legszükségesebbet fedezzék. Ennek a létminimumnak a felezése azonban nem volna elégséges ahhoz, hogy felrázza őket monoton életükből, mert hiszen a népek legalacsonyabb rétege sem vonja ki magát abból a rózsaszínű reménykedésből, hogy magasabb életstandardba, jobb viszonyok közé kerül. Ennek elősegítésére első sorban a művészet szolgál, amely szerintem a legfontosabb faktor a fajok összehozására. Amikor legutóbb Egyiptomban jártam, azt hittem, hogy egy idegen országba érkezem. Nemsokára azonban ráeszméltem, hogy tulajdonképpen „ott

A németországi zsidók helyzete azonos az oroszországi zsidókéval a nyolcvanas évek pogromjainak idejében

A genfi „Revue des Nationalites et des Minorites Nationales“ külön számot szentelt a németországi zsidókérdésnek

honn“ vagyok. Otthon vagyok, mert a bennszülöttekkel olyan dolgokról tudtam beszélni, amely mindannyiunkat egy formán érdekelt. Tolsztojról, Victor Hugóról és Wagnerrel.

Erős meggyőződés, hogy nem jószok tulságosan merészen, ha azt merem állítani, hogy pár évtized múlva négy-öt óras munkaidő elegendő lesz az emberiség szükségleteinek kielégítésére. Így elegendő ideje fog mindenkinek maradni a szellemi fejlődésre és a szórakozásokra. Kétségtelenül szükséges természetesen, hogy ezeket a mostani nehézségeket leküzdjük, mert különben a mai idő, amely csupa kishitű embert termel ki, rengeteg áldozatot követel a gazdasági fejlődés oltárán. Legnagyobb bajunk az, hogy az emberek elvesztették hitüket, az általános mindent felőlelő hitet, amit vallásnak is nevezhetünk és amelyet nem pótol semmi. Nekünk embereknek rendíthetetlenül biznunk kellene egy felsőbb hatalomban, amely öríz bennünket. Ennek a hitnek kellene kitölteni lelkünknek azt az ürességet, amelyet a németek „bizalmi krízisnek“ neveznek.

A mi életünk a régi szociális szisztéma átalakulásának idejére esik és egészen természetes, hogy egy ilyen átalakulás nem folyhat le teljesen simán.

Bizonyos vagyok abban, hogy a kormányhatalom lépésről-lépésre a politikuskok kezéből a szakértők kezébe kerül, akik nemsokára meg fogják alakítani a „szakértők nemzetközi parlamentjét“. Ennek az iránynak kezdetét jelenti az a német-francia konferencia, amelyet a múlt évben Laval francia miniszterelnök kezdeményezésére összehívtak és amelyben a két ország gazdasági életének legjobbjait foglaltak helyet. Ez a konferencia hozott is eredményt, amelyet mindkét ország népe élvez.

A mai politikuskok és diplomaták saakkuzásainak keresztülvitele céljából olyan eszközöket vesznek igénybe, amelyek élénk visszatérésre találnak minden államban. Valóban veszélyes, ha egy ilyen konferencia lefolyása a nyilvánosság elé kerül. Franciaország és Anglia között 1905-ben egy ma már teljesen hiheftlen konfliktus tört ki. A helyzet akkoriban annyira kieleződött, hogy minden pillanatban hadüzenettől tartottak. Ekkor állt be az a váratlan fordulat, amelynek során a nagyközönséget úgy informálták, hogy sikerült az ügyet tisztázni, miután a diplomata urak zárt ajtók mögött megegyezésre jutottak. Másrészt be kell ismerni, hogy az a feszült figyelem, amellyel a nagyközönség a politikuskok munkáját követi, egész másra, sokkal emberibbre hangolta az urakat. Nem szabad megfeledkeznünk Herriot francia miniszterelnökről, aki egy fontos konferencia alkalmával, amelyen népek sorsáról határoztak, vidám történetekkel szórakoztatta ellenfeleit, akik végül is a helyzet feszültségére való tekintet nélkül nevetésbe törtek ki.

Nemcsak a lelkem meggyőződése, hanem komoly megfigyeléseim bizonyítják, hogy lépésről-lépésre haladunk a nemzetközi megértés felé. Azért csak lépésről-lépésre, mert a politikát nem a gazdasági szakértők, hanem a hivatásos politikuskok irányítják s mert a néphangulat kialakulását a politikuskok által irányított sajtó befolyásolja. A népek már lélekben közelebb vannak egymáshoz, mint politikusaik és újságjaik. A francia és német nép, a német és a lengyel paraszt, a magyar és a román intellektuel között már régen testvériség van és nem ellentét. A politika ezt nem akarja, a sajtó nem meri észrevenni. Ez a politika és ez a sajtó éppen ezzel itélte önmagát a bukásra.

Genf, október 11. A Genfben megjelenő „Revue des Nationalites et des Minorites Nationales“, az összes országok nemzeti kisebbségeinek jogait védő organum legutóbbi számát a németországi zsidókérdésnek szenteli. A lap szerkesztője az alábbi sorokkal vezeti be a kérdéssről szóló cikket:

„Szükségtelen kihangsúlyoznunk, hogy minden szimpátiánk a németországi zsidó kisebbségé, amelyet egy, a Népszövetségben résztvevő civilizált nép, ki akar emelni a fennálló törvények jogai alól.“

A következő cikk címe: „A zsidók helyzete Németországban“, P. T. E. aláírással.

„A németországi antiszemitizmus — írja a cikk, — amelyet a nemzeti-szocialista párt vezetői üznek, igazi szociális veszedelem formáit öltötte magára, amely súlyosan fenyegeti a keresztény civilizációt és a nemzetközi békét. Elemi kötelességünknek tartjuk, hogy a világ közvéleménye elé tárjunk és megvilágítsunk bizonyos tényeket és dokumentumokat a hitleristák antiszemita támadásaira vonatkozólag. A legenyhébb s minden támadási éltől mentes minősítés, amit mondhatnak ezekről, az, hogy minden emberi érzés brutális provokálása!.

Nem kívánunk foglalkozni Németország jelenlegi politikai helyzetével. Bármilyen legyen erről a véleményünk, lehetetlen el nem ismerni a német nép nagy szerepét, mint kultur-tényező. Nem tudjuk elfelejteni e nép hatalmas teljesítményeit az emberi civilizációban: tudományban, művészetben, technikában és szociális haladásban. Respektáljuk a német nép szuverenitását.

Számolnunk kell azzal, hogy nemzeti-szocialisták, akik ma a parlamenti mandátumok egy harmadát bírják, rövidesen más formában is fogják gyakorolhatni hatalmukat. A nemzetközi szabályzatok értelmében ők fogják, ebben az esetben képviselni Németországot Genfben, a civilizált országok összes kormányai előtt. E kormányokon és a Népszövetségben kívül azonban létezik még a világ közvéleménye, amely, ha teljes respektussal is viseltetik a német nép iránt, nem tud szó nélkül áthaladni a nemzeti szocialisták programjának bizonyos pontjai fölött és nem nézheti közömbösen a német politikai élet bizonyos jelenségeit. Nem akarjuk érinteni a Németország fölött átvonult terror-hullámot, annak ellenére, hogy az igazi bűnösök a nemzeti szocialista mozgalom vezetői között bujnának meg. Az az év, hogy egy ország politikai pártjai közötti harcrol van szó, elveszti érvényét, ha arra gondolunk, hogy az utóbbi időben számtalan excesszust követtek el a zsidók ellen.

A németországi zsidó közösség nem képez politikai pártot. A maga egészében sohasem avatkozott be bel- vagy külpolitikai kérdésekbe. Sohasem provokálta a német nemzeti szocialistákat. Hanem ellenkezőleg: a támadások állandó objektuma volt.

Göring százados, Hitler jobbkeze, a felosztott birodalmi gyűlés elnöke, egyik nyilatkozatában azt a kijelentést tette, hogy a zsidók idegen elemek és ki kell küszöbölni őket a német életből. Az ilyen kijelentések aztán támadásokba és megaláztatásokba mennek át a nemzeti szocializmus hívei által, elképzelhetetlen brutalitás és cinizmus terror-aktusaiba. 1932 június 30-án szomorú jubileumuk volt a német zsidóknak: 1923 óta eme dátumig 125 temetőt és 48 zsinagógát gyaláztak meg Németországban.

Százával jelennek meg Németországban a nemzeti szocialisták közleményei, amelyeknek ormán elmaradhatatlanul

a következő jelszó ékeskedik: „A zsidók a mi szerencsétlenségünk!“ A nemzeti szocialista gyűléseken a zsidók kilakoltatását, kifosztását és kiűzését prédikálják. A porosz tartományi gyűlés június 24-én tartott ülésén megszavaztak egy törvényt, amely az 1914 augusztus 1 óta Németországban letelepedett zsidók vagyonának elkobzásáról intézkedik.

Olyan tények és kísérletek előtt állunk, amelyek arra tendálnak, hogy a németországi zsidókat törvényen kívül helyezték. A világ lelkiismerete nem veheti ezt tudomásul egy erőteljes tiltakozás nélkül. Még ha az összes országok kormányai el is ismernék a nemzeti szocialistákat mint a német nép jogszerű képviselőit, a világ közvéleménye nem tekintheti a temetők és zsinagógák meggyalázóit a német lelkiismeret reprezentánsainak.

Ne mondják azt, hogy itt Németország belső ügyéről van szó. Egy közösség üldözöttségét, elnyomatását sohasem szabad, sohasem lehet egy ország

„belső ügyének“ tekinteni.

A keresztény koncepció szempontjából megengedhetetlen, hogy egy történelmi nép, amely Krisztust és a Bibliát adta a világnak és amelynek fiai a tudomány és az irodalom ilusztrációi, embertelen üldözöttesek objektuma legyen.

A cikkirő foglalkozik még Hindenburg elnök nyilatkozatával, amit a német zsidók Zentralvereinjának adott és megállapítja, hogy ez a nyilatkozat keveset mond és alkalmatlan időben jött. Pusztá deklarációnak semmi helyük nincs itt. A németországi zsidók helyzete ma azonos az oroszországi zsidókéval az 1880—1890. évi pogromok idejében. És ez a helyzet napról-napra súlyosbodik. Energikus intézkedésekre van szükség és nem üres nyilatkozatokra.

Kockán forog Németország becsülete. Egy ország, amely napjainkban eltűri a hasonló pogrom-uzsztatásokat, nehezen követelhet méltó helyet a civilizáció nagy népei között.

Ausztria továbbra is németbarát politikát fog folytatni

Bécs, október 11. Politikai körökben úgy hírlíki, hogy a kormány azokat a híreszteléseket, hogy változás állana közbőben Ausztriának Németországgal szembeni politikájában és hogy Ausztria németellenes blokkhoz akarna csatlakozni, már közelebből azzal fogja megcáfolni, hogy olyan személyiségeket küldenek Berlinbe követnek, aki a német kormánykörök legteljesebb szimpátiáját bírja. A diplomata személye

garancia lesz arra, hogy az osztrák kormány a jövőben is németbarát politikát fog folytatni.

Valószínűnek tartják, hogy a Budapestben megüresedett követi állásra a kormány dr. Hennem nyugalmazott földművelésügyi minisztert, a nagytekintélyű gazdaságpolitikust, aki a diplomáciai szolgálatban is kiváló érdemeket szerzett, fogja kinevezni.

A Gömbös-kormány hatályon kívüli helyezte a statáriumot

Gömbös kormánya kedden délelőtt bemutakozott a magyar parlamentben

Budapest, október 11. A magyar kormány tagjai tegnap hat óraker rendkívüli minisztertanácsra ültek össze, amelyen egyhangulag elhatározták a statáriális intézkedések hatályon kívül helyezését. Gömbös miniszterelnök este látogatást tett a keresztény pártban s beszédet is mondott.

Gömbös Gyula kormánya kedden délelőtt telt ülésterem előtt bemutakozott a képviselőházban. Az ülésen részt vett Apponyi Albert és Bethlen István is. A terembe lépő minisztereket a kormányzó párt tüntető tapssal és felállás-

sal fogadta. Előbb ismertették a kormányzóznak a törvényhozáshoz intézett üzenetét, amelyben közölte, hogy Károlyi Gyulát a miniszterelnökségtől felmentette s Gömbös kabinetjét kinevezte. Ezután Gömbös teljes részletességgel elmondotta a rádió mikrofonja előtt és az egységspártban már ismertett kormányprogramot, melynek elhangzása után a többség óvációkban részesítette Gömböst. A kormányprogram előterjesztése után szünet következett, majd megkezdődött a kormánynyilatkozat vitája.

Megnyilt a

Takarékosság rt. sorsjegyosztálya a Főtéren, a Bánffy palotában!

Vásárolja ott meg szerencsés számu osztályosorsjegyet!

Egynyolcad	125 lei
Egynegyed	250 lei
Egy fél	500 lei
Egy egész	1.000 lei

Huzás okt. 19 és 20.

Használja jól ki ezt a néhány napot!

Strada Memoranduiui

Déeri

3.

gallér és bunda modelje

elismert Márka

elegáns kivitel és olcsó árak

Az erdélyi

B
a

Megtő

Cluj.Kolozs Kelet tud.) V ta erdélyi sz kes cikkben körök figyelt szászok közö ra tért hódít nyatlásnak iz mozgalom — ifjuság most véböl lelkesed delyi németés tört: Az öreg zetek — az i ségében a hit

Az erdélyi teanu — rále re. Találk ez ásás idejének demonstrációk egyébknek, mi flörtnek. Képl apodott emb jobban köt a deznak mostan hogy rohamos csárdról, hog Köhalom várá D

A szászok kái szempontlönösképen, m józús határa szabadságot é a román állam guknak a legn kormány legy hogy szabad agitációnak, a cia szellemét hintoni. Külön litikai szervez és gyermekek nyába való e mat képez.

Az a kép, a melletti Polyá mentár helyett rendszerint es kednek, két na kanyarodik ki vezetése melle diszített övöke tózáslót lobog hét várának ma látható. Ke vetkeznek, a né összes ceremón pózait utánozza vakkal beszélne lemről. Ez az gyedórát tart; gyázz-állásban noki rohamot. sokra van oszt rab. A beszéde akit különösebb noklatok, kézfó gédurak. Ha n kolásokról voln ladtunk volna e Legfeljebb szór szász gazdák B és Luthert hely fel kell az ille hivni, hogy ily igyekeznek a h két esztendő s

Mit akarnak szocializmus szászok? Ugy e békeszerződés az ó rentabilis Avagy meg ak dely összes lel ujjáépítése érde az esetekben jó világoitanak. B szórakoztató lá szászok imperia mai időkben egy Homlokunkon el.

Az erdélyi szász nők művészi szövésű télikabáttal készülnek meglepni Hitlerert...

Brassó mellett már gyakorlatoznak az erdélyi hitlerista rohamcsapatok

Tragikomikumba fuló jelenetek az erdélyi szászok új orientálódásából. A „szép Adolf“ divatosabb, mint Heine. Mit akarnak az erdélyi szászok?

Megtört az erdélyi szászok szolidaritása

Cluj-Kolozsvár, október 11. (Az Uj Kelet tud.) Vasile Munteanu, a Dimineața erdélyi szerkesztője rendkívül érdekes cikkben hívja fel a román vezető körök figyelmét arra, hogy az erdélyi szászok között a hitlerizmus egyre-másra tért hódít. Németországban tán hanyatlásnak indult a nemzeti szocialista mozgalom — Erdélyben viszont a szász ifjúság most kezd csak igazán tisztázni a vérből lelkesedni Adolf ideáljairól. Az erdélyi németiség hagyományos egysége megtört: Az öregek nem uraik többé a helyzetnek — az ifjúság pedig tulnyomó többségében a hitleristák kezében van.

Krumpliasás és hitlerizmus
Az erdélyi szász gazdák — írja Munteanu — ráléptek a mókázás mesgyéjére. Találó ez a kifejezés, mert a krumpliasás idejének kellős közepén hitlerista demonstrációkat rendezni nem is tűnik egyébként, mint valami szórakoztató flörtnek. Képzelték csak el, hogy megállapodott emberek, akiket mindenkinél jobban köt a tradíció, exhibíciókat rendeznek mostanság és képzeljük csak el, hogy rohamcsapatok indulnak el Kolozsvárról, hogy meghódítsák Brassó és Köhalmot várát.

Demokrácia a kormánytól és reakció befelé

A szászok zajos megmozdulásai politikai szempontból is figyelemreméltó, különösen, mert most már túljárnak a jóízű határan. A szászok minél több szabadságot és demokráciát követelnek a román államtól, de ők megengedik maguknak a legmélyebb reakció luxusát. A kormány legyen minél szabadlejtűbb, hogy szabad tere legyen egy agresszív agitációnak, amely középkori intolerancia szellemét akarja ezen a földön elhínteni. Különösen az ifjúságnak politikai szervezetekben való mozgósítása és gyermekeknek a kampókereszt irányába való elferdítése aggasztó problémát képez.

Boltoslegények, mint főkhitleriek

Az a kép, amelyet vasárnap a Brassó melletti Polyánán láttam, minden kommentár helyett beszél. Egy völgyből, ahol rendszerint csak jámbor turisták közlekednek, két nagy iskolásgyermek-csoport kanyarodik ki, néhány kereskedősegéd vezetése mellett. Nagy kampókereszttel díszített öveket viselnek és két zöld posztózsázt lobogtatnak, amelyeken Erdély hét várának (Siebenbürgen) szimbóluma látható. Kétórás gyakorlatozás következik, a németországi rohamcsapatok összes ceremóniáival. A segédek Hitler pózait utánozzák és bombasztikus szavakkal beszélnek nemzetről és történelemlről. Ez az elemiiskolai előadásnyegedórát tart; a gyermekek feszes végző-állásban lelkesen türik el a szónoki rohamot. A látványosság felvonásokra van osztva, mint valami szindarab. A beszédek végén egyik tanuló, akit különösebb extázisba hoztak a szónoklatok, kézfogással tüntetik ki a segédurak. Ha nem még fejletlen középkorokról volna szó, úgy szó nélkül haladtunk volna el a demonstráció mellett. Legfeljebb szórakoztatott volna az, hogy szász gazdák Hitlerrel akarják Fichtel és Luthert helyettesíteni. Mindenesetre fel kell az illetékesek figyelmét arra hívni, hogy ilyen perverz eszközökkel igyekeznek a hitlerista vezetők tíz-tizen két esztendő gyermekeket megfertőzni.

Voltaképpen mit akarnak az erdélyi szászok

Mit akarnak tulajdonképpen a nemzeti szocializmus importálásával az erdélyi szászok? Ugy gondolják talán, hogy a békeszerződések megterhelést jelentenek az ő rentabilis gondolkodásuk számára? Avagy meg akarják mozgósítani Erdély összes lelkeit a német birodalom újjáépítése érdekében? Kérem, ezekben az esetekben jó lesz, ha bennünket is felvilágosítanak. Egyébként mindenesetre szórakoztató látvány, amint az erdélyi szászok imperializmust játszanak. A mai időkben egyenesen üdítő dolog, ha homlokunkon elelsimulnak a ráncok. S

Erdélyben Istennek hála, van még elég söröző, ahol kigyújtják a hitlerista jel-szavak szellemi fátylóját.

Mondanunk sem kell, hogy szász községekben a „szép Adolf“ rendkívül népszerűségnek örvend. Jellemző példa erre brassómezejei Hölchiu község, amelynek békés cukorrépatermelői javarészt hitleristák. Ezeknek feleségeik meglepetést tartogatnak Adolf számára: magukszótte kabátot akarnak neki küldeni erre a télre. Beszéltem a község egyik szász asszonyával, akinek a következő kérdést tettem fel:

— A nemzeti szocialista program előírja a tőke kisajátítását. Ha ezt például

Erdélyben alkalmaznák, elsősorban a szász tőkések éreznék. Megfelelne-e ez önöknek?

—Nein! Nein!

— Hát akkor, miért nem néznek a dolguk után?

Hosszu az ősz és politizálni kell

— Hát a dolog úgy van — hangzik a válasz —, hogy mi is szeretnénk politizálni egy kicsit. Messze vagyunk a vörösőtől és az ősz olyan hosszú...

— Hosszu ősz estékére nem volna talán ajánlatosabb Heine?

— De igen. Csak hogy Heine már nem divatos.

Véres forradalom Boliviában

Nincsen, aki viselje a Paraguay elleni háború költségeit. A paraguayi csapatok előnyömlőben vannak

London, október 11. La Pazból jelentik, hogy Boliviában kitört a forradalom. A forradalom híre az egész világon nagy feltűnést keltett és noha a hivatalos rádiószolgálat még nem erősítette meg, nagyon valószínűnek tartják, hogy a forradalomról szóló hírek megfelelnek a valóságnak. A boliviái lakosság elkeseredése hetek óta a végső fokra hágott. Különösen az ellenzék az, mely egyre nagyobb tért hódít a polgárság körében és élesen agitál a kormány ellen.

A boliviái forradalom csirája abban rejlik, hogy a kormány a Paraguayval vívott háború költségeit nem hajlandó fedezni az államkincstárból. A parlamentben heves jelenetek játszódtak le a hadiköltségek megfizetésére a betervezett törvényjavaslattal és az ellenzék a legerélyesebb hangon követelte,

hogy a kormány a költségeket megszüntesse. Hosszas tárgyalások indultak meg a különböző politikai frakciók között, de kezdetben olyan éles és forrongó volt a hangulat, hogy megoldásról hallani sem akartak. A kormány végül az ellenpárt erélyes magatartása következtében némiképp deferált és azt az indítványt tette, hogy vállalja a Paraguayval viselt háború költségeit abban az esetben, ha új adókat vetnek ki a boliviái polgárokra.

Az ellenzék a kormánynak ezen ajánlatát nem fogadta el és erre kitört a forradalom. A boliviáiak nem rettennek vissza a legvégső eszközöktől sem, hogy a kormányt kapitulációra kényszerítsék. A boliviái főváros ismert ellenzéki vezető sajtóorgánuma vezércikkben foglalkozik a boliviái viszonyok

kal és arra a megállapításra jött, hogy a kormánynak mindenképp az ország népének nyugalmát és melegegdedtségét kell szem előtt tartania és a konszolidáció érdekében nem szabad áldozatoktól sem visszariadnia.

A boliviái forradalomról és annak részleteiről hivatalos jelentések egyelőre nem érkeztek. Magánjelentésekből származó információk szerint vér folyik Boliviában és a forradalom tüze már eddig is rengeteg áldozatot követelt.

London, október 11. A paraguayi Assuncionból érkezett jelentések szerint a határvidéken újabb véres harcok vannak. A paraguayi csapatok előnyömlőben vannak és három újabb erődöt foglaltak el. A boliviáiak több mint ötszáz fogoly hátrahagyásával vonultak vissza. A foglyok között sok a tiszt.

Kolumbusz tojása:

A városi tanácsosok távolmaradása miatt elhalasztották a régi, választott kolozsvári tanács installálását

Még csak kétszer kell elhalasztani és akkor fel is oszlatják

Cluj-Kolozsvár, október 11. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ahogy mondtani szokták: „feszült érdeklődés előzte meg a kolozsvári városi tanácsnak a keddi napon történő beiktatását...“ A kávéházi törzszakok, helyi párttörzsfőnökök és hűvek, zsidópártiak és izraeliták, magyarok, szociáldemokraták és kormánypártiak, meg ellenzékiek egyaránt izgalomban várták: mi lesz az új tanácsal?

Dél előtt tizenegy óraker ennek az izgalomnak megfelelően nagyszámú érdeklődő vonult fel a városházára. Az ülésterem például tele volt újságírókkal. Csak a tanácsosok nem jöttek. Pedig úgy kellett volna, hogy amikor dr. Hodor Victor belügyi államtitkár belép az ülésterembe, akkor az összes tanácsosok is ott legyenek, feszült izgalomban várva az ünnepélyes megnyitót.

Ezzel szemben... Dr. Hodor Victort a sajtó munkásain kívül összesen egy, írva és mondva is csak egy városi tanácsos várta, névszerint dr. Mihali Tivadar volt polgármester, aki azonban egyedül sehogysem volt elegendő a városi tanács beiktatá-

sához. Dr. Hodor Victor kissé meglepetten vette tudomásul az általános érdeklődést, de türelmesen várt. Mint minden türelm, dr. Hodor Victor türelme is rózsát termelt. Rövid egymásutánban ugyanis megjelent a nagyteremben még négy egykori tanácsos. A megjelent tanácsosok a mult rezsimben jó hírnévre szert tett román blokk tagjai közül valók és pedig: dr. Pop Valer volt igazságügyminiszter, akinek elegáns alakja és mindig mosolygó arca a már őszülő hajkoronával feltűnést keltett, dr. Bornemisa Sebestyén, a Jorga-kabinet idején Kolozsvár interimárbizottsági elnöke, Ghili és Docan asszony, volt városi tanácsosok. A harmínchat választott és tiz jogszerinti, tehát összesen negyvenhat tanácsostól összesen öt jelent meg a régi tanács ünnepélyes installálási ceremóniáján.

Hodor Victor dr. kerek fél óráig várt a tanácsra és aztán így szólt:

— Meglepetéssel és sajnálattal konstátálom, hogy a régi választott tanács tagjai nem jelentek meg az installáláson. Míután a közigazgatási törvény úgy intézkedik, hogy a tanács

határozatképtelensége esetén újabb terminust kell kitűzni, a mai tanácsulást elhalasztom és hivatalból kitűzendő újabb terminusra hívom össze.

Ezután ismertette Hodor Victor dr., hogy amennyiben a következő terminusra sem jelennek meg a tanácsosok, egy harmadik ülést is egybehívna. Ha ezen az ülésen sem jelennek meg a tanács tagjai, úgy a tanácsot a minisztérium feloszlatoznak jelenti ki és kéri az új választásokat.

Hodor Victor dr. ezután kissé kellemetlenül feszélyezve eltávozott a helyszínéről. Bennmaradt a teremben öt választott tanácsos és tiz újságíró. Egy egy tanácsosra két-két újságíró. Majd a megjelent tanácsosok, a régi nemzeti-parasztpárti kartell harcias ellenzéke, kivonultak a teremből és helyt adtak a véleménynyilvánításoknak.

A kommentárok egybehangzóak: ennel egyszerűbben nem is lehetett volna megcsinálni. A pártok heteken keresztül tanácskoztak, mit lehessen csinálni a tanácssal és így oldották meg, ilyen egyszerűen: a kartellpártok egyszerűen távortartották magukat. A legközelebbi installálás egyébként 25-én lesz.

Kolozsváron szembesítik Nagy Pált Bauer Máriával és a rendőrség tanuival

Rockenstein Lajos aranycsempészéssel is foglalkozott Kolozsváron. Csak a kiadási akták visszaérkezése után dönthet a kolozsvári törvényszék afelől, hogy kiadja-e Nagy Pált, vagy sem

Cluj-Kolozsvár, október 11. (Az Uj Kelet tud.) Nagy Pál letartóztatása ügyében különösebb fordulat két nap óta nem állott be. Hétfőn a rendőrség áttette az ügyészségre a nyomozási aktákat és ahonnan kedden osztották ki azokat a törvényszék második tanácsához. A törvényszék esütörtökön vagy pénteken dönt Nagy Pál fogvatartása ügyében.

Az ügyészségen nyert értesüléseink szerint a kolozsvári törvényszék ezen a héten afelett lesz hivatva dönteni, hogy a kiadási akták megérkezéséig Nagy Pál fogvatartható-e vagy sem. Csak miután a kiadási akták már megérkeztek, dönt a törvényszék abban a kérdésben, hogy Nagy Pál kiadható-e a kiadási eljárásról intézkedő magyar-román konvenció paragrafusai értelmében Nagy Pált a budapesti vizsgálóbíró által kiadott letartóztatási végzés értelmében tartóztatták le és ez a letartóztatási végzés szolgál örizetbe vételének alapjául is.

Kolozsvárra hozzák Bauer Máriát és a vád tanuit?

Nagy Pál ügyében érdekes fordulatot ígér dr. Klein Miksának a magyar igazságügyminiszternél és a rendőrfőkapitány ságnál eszközölt intervenciója. Klein Miksa dr. azt kérte a magyar hatóságoktól, küldjék Kolozsvárra Bauer Máriát, a hálókoocsikalauzt és a két vasutast, Nagy Pállal való szembesítés céljából. Kérte az ügyvéd azt is, hogy Nagy Pál fekete-fehér csikos ruháját is hozzák le Budapestről, mert Nagy Pál ebben a ruhában töltötte szeptember 24-én az estét. Erre a célra dr. Klein Miksa budapesti megbízottja, dr. Halász Lajos ügyvéd útján 1000 pengő helyezetett letétbe a budapesti rendőrfőkapitányságon.

Cimek Nagy Pál feljegyzései között

Klein Miksa dr. távirataira válasz még nem érkezett, de budapesti jelentés szerint az ottani rendőrfőkapitányság is Kolozsvárra, illetőleg Bécsbe akarja leutaztatni a tanukat. Naggyal és Szekuleszel való szembesítés céljából.

Erre vonatkozólag még néhány napon belül döntés történik és minden jel arra mutat, hogy az ügy kimenelére annyira fontos és drámainak ígérkező szembesítés Kolozsváron fog lezajlani.

Ami a rendőrség kolozsvári nyomozását illeti, az néhány rendkívül érdekes részletkérdés megvilágítására szorított. Nagy alkisböröndjében olyan feljegyzéseket találtak, amelyek arra mutatnak, hogy a fiatal tőzszedbizományos nagy összegű valutaüzleteket bonyolított le.

A feljegyzések között budapesti, magyar vidéki városokbeli és erdélyi címeket talált a rendőrség.

ezeket azonban a nyomozás érdekében egyelőre titokban tartja. Ezek az adatok érdekes bizonyítékul szolgálhatnak a budapesti rendőrfőkapitányság számára is. Másrészt annak a megállapítására is törekedett a kolozsvári rendőrség, hogy körvonalozni tudja, milyen működést fejtett ki Kolozsváron Rockenstein és mostohafia. Rockenstein a Mărăsesti műtrágyagyár főtisztviselője volt, majd Bukarestbe költözött, ahol az Esplanade szállóban lakott. Itt nagyarányu valutaüzleteket bonyolított le, melyekkel azonban törvénybeütköző cselekedetet nem követett el, mert akkor Romániában valuta-tilalom még nem volt.

Nagy Pál és az Aurum igazgatósági tagsága

Nagy Pál ebben az időben Kolozsváron élt, ahonnan sűrű időközökben utazott el. Utjai főleg Nagyváradra vezettek, ahol Goldstein nevű nagybátyja bankigazgató. Nagyvárad utazgatásával kapcsolatban Nagy Pál baráti körökben azt állította, hogy a nagybátyjai Aurum aranytársaság igazgatóságában kapott helyet, ahol zürichi részvényeseket képvisel. Az alig huszonegyéves fiatalembernek ezeket a

kijelentéseit nem tulságosan vették komolyan, annyi azonban tény, hogy Nagy Pál Goldstein bankigazgató társaságában pár hét múlva Párizsba utazott.

Rockenstein aranyvásárlásai

Mikor Nagy Pál Párizsból Kolozsvárra visszatért, Rockenstein már újra itt lakott és aranyvásárlásokkal foglalkozott.

Akkor az arany a lej stabilitása miatt nagyon olcsó volt és Rockenstein minimális áron szerezhetett be Kolozsváron mintegy 15 kilogram aranyat.

Ezt az aranyat Zürichbe szállította el kisebb tételekben Rockenstein és azután ő maga is Zürichben telepedett le.

Nagy Pálnak az Aurummal való működése és mostohaapjának kolozsvári vásárlásai között minden valószínűség szerint nincs semmi összefüggés. Kiderült

ugyanis, hogy Nagy Pál soha nem volt és nem is lehetett zürichi részvényesek megbízottja az Aurumnál, Goldsteinnal pedig tolmácsként került Párizsba.

A börtöndrblási ügy nyomozása egyelőre stagnál, mert a budapesti rendőrség téletlenségre van kárhóztatva. A vádlottak Európa négy taja felé szaladtak szét. Rockenstein állítólag már nincs is Zürichben. Nélkülük pedig eredményt a nyomozás in concreto nem mutathat fel, mert kizárólag a tanuk vallomásai alapján és szembesítések nélkül komoly nyomozást lefolytatni nem is lehetséges.

A közeli napok eseményei fogják megmutatni, hogy a vádlottaknak a tanukkal való szembesítése megtörténik-e Kolozsváron, illetőleg Bécsben. Ezek a szembesítések deríthetnek fényt a budapesti börtöndrblási botrány rejtélyére.

Hoover, Curtis és Nahum Szokolov újévi üzenetei a zsidó néphez

Newyork, október 11. A zsidó nagyünnep alkalmából Herbert Hoover, az amerikai Egyesült Államok elnöke az alábbi üzenetben fejezte ki jókívánását a zsidóságnak:

„Ros-hasana ünnepe elegendő alkalom arra, hogy az összes amerikaikat emlékeztesse a zsidó faj nagy teljesítményeire, amelyekkel hozzájárult az emberiség szellemi életéhez. Ennek a fajnak köszönhetjük az istenhit felemelő és tisztá fogalmát és az istenszolgálatl együtt kialakult etikai princípiumokat. A nemzet érzelmeinek adok kifejezést, amikor Amerika zsidó közösségének szívből jövő szerencsekívánataimat tolmácsolom a megújulás ünnepéhez.”

D. Curtis, az Egyesült Államok alelnöke többek között a következőket mondotta ebből az alkalomból a Zsidó Távirati Irodának: adott üzenetében:

„A zsidóság nagy ünnepének alkalmát szeretném felhasználni arra, hogy néhány meleg, bátorító szóval érintsem a palesztinai Zsidó Nemzeti Otthonra irányuló zsidó aspirációkat, amelyeket minden adandó alkalommal örömmel támogatok. A cionizmus ideálja új reményeket ad a zsidó népek és a világnak egy szellemi ujjaszületésre és mindarra,

amit egy ilyen ujjaszületés egy jobb emberi civilizáció eljövetele szempontjából jelent. Ebben az esztendőben alakult meg az American Palestine Committee, egy nemzsidókból álló testület a cionista országépítés előmozdítására. Nagy örömmel léptem be ebbe a testületbe, mert ebben konkrét alkalmat és lehetőséget találtam arra, hogy egy kívánságom, amely már amerikai tradíció lett, kifejezést adjak: segíteni a zsidó népet saját hazájának felépítésében.”

Hasonló szellemű üzeneteket küldtek a zsidóságnak Franklin D. Roosevelt, az Egyesült Államok nagyesélyű elnöke lőltje, Herbert H. Lehmann, Newyork helyettes kormányzója és Amerika többi vezetőállamférfiai.

Nahum Szokolov, a Jewish Agency és a Cionista Világszervezet elnöke ünnepi üzenetében a következőket mondotta:

„Szemeink előtt elvonulnak napjaink lebegő kérdései: Zsidó Nemzeti Otthon, új alijah, French-jelentés, hitlerizmus, Cuzá, numerusz-klauszus, vörös veszedelem, stb és kérdezzük: Láttunk-e már, amennyire csak az élő ember emlékezni tud, fenyegetőbb és ugyanakkor több reményektől, és több bizonytalanságoktól elborított horizontot? Népiünk történel-

Szeptember elsején megnyílt Bukarestben a

Parcul Oteteleseanu

étterem és bár-kávéház

Strada Matei Millo 12. sz. alatt. A Nemzeti Színház mellett.

Azuga sör!

Böhm Bandi vezetése

Román, erdélyi és bécsi kongha

A helyiség és a kert éjjel-nappal a közönség rendelkezésére áll.

Minden este 9 órától tánc a Bukarestben először szereplő

HAWAYAN-JAZZ közreműködésével

Schrammel koncert!

Mélyen leszállított árak!

Ne higgyen senkinek! Győződjön meg személyesen „CRISTAL” fest, tisztít és mos legszebben

HASZNOS TUDNI,

hogy sokféle betegségeknek vehetjük elejét, ha Schmidhauer

Ismandi keserűvizével eltávolítjuk a gyomor és belekben rejtőző és kórokat okozó baktériumokat.

Utastítás minden palackhoz mellékelve!

Kapható mindenütt!

mében sohasem volt olyan mélységes szükségesség a béke, a világ és Izrael békeje. Evszázadok óta imádkozunk mi, zsidók egy Népszövetségért. Ennek a nagy gondolatnak szólottak a mi aspirációink, reményeink, erről szólottak a mi bensőséges imáink és erről emlékeltek a mi himuszainak. Békét akarunk, békét re türekszünk! Mert a mi történelmünk szakadatlan harc. Béke antyit jelent, mint: semilyen privilégium, de semilyen korlátozás sem. Békét akarunk, hogy szolgálhassuk Istenünket és felépíthes-sük országunkat, hogy a magunk életét élhessük és részesei lehessünk az emberiség művének. Nem kérünk többet és nem fogadunk el kevesebbet.”

Ha Budapestre utazik a legszebb divattervűt a

Budapesti Modellszalón

divattermeiben láthatja

IV. Váci-u. 32. szám alatt

Ruhák, kabátok, kosztümök.

Aki zongorázik

vegyen a leszállított áru zeneművekből

Soha ilyen olcsón

nem kaphatja többé — Hat csoport van:

1. Beethoven: Zongora szonátái 2 hatalmas kötet.
2. Chopin: Valcerék, mazurkák, impromptuk, balladák 3 hatalmas kötet.
3. Liszt: Rapszodiák, koncertek 2 hatalmas kötet.
4. Mozart: Összes zongora-sonaták, rondók, fantáziák 3 hatalmas kötet.
5. Schubert: Összes szonátái-impromptu 2 kötet.
6. Schumann: Album, Papillons, Davidsbüdler, Carneval, Kinderscenen 5 kötet.

Egy-egy csoport ára összesen 144 lej.

Zenei könyvek árleszállításban: (zárljában a megelőző ár) No. 82. Fábrián-Debussy és művészeté fve (84) Lei 24. Nr. 83. Fábrián-Debussy és művészeté kve (132) Lei 36. Nr. 84. Papp Viktor: Bach fve (36) Lei 12. Nr. 85. Papp Viktor-Bach kve (66) Lei 22. Nr. 96. Papp Viktor-Haydn fve (36) Lei 16. Nr. 87. Papp Viktor-Haydn kve (66) Lei 24. Nr. 88. Papp Viktor-Beethoven fve (120) Lei 32. Nr. 89. Papp Viktor-Beethoven kve (180) Lei 50. Nr. 89/a. A 3 utóbbi egybekötve (280) Lei 60. Utánvétél, portóval szállítja, nem tetszőt kicserél Lepage Zene-műkereskedés Cluj-Kolozsvár. A szelvényt vágja ki, töltsse ki, küldje be.

Lepage Zene-műkereskedés Cluj megrendelem a számu kottacsoportot egy csoport ára 144 Lei és a számu zenei könyveket. Utánvétél portóval (23 Lei). Beküldtem Leit és kérem portómentesen.

Név
Cím

„A buk

Litvinov irt szer

Bucuresti-Buk Kelet tud.) A r szerint tótágast kusok hirtől se tességet. Am ez is bombaként mania közvélem lescu, a többsz követ elvállalta da-kormányban. telt el, de még sem csudotjt fe amelyet Titulesc tott ki. A politia nya lévén, nyilv séses kellett hog hogy Titulescu dat üzent a V után, hogy több a londoni követé dását, azok utá sem csinált titk köztött fontos k fennálló nézetelt a Vaida-kormány kében látni való nyosság volna, ugyanakkor az tát is.

E pillanatban hogy a kulisszá játszottak közre A lélektani mego tulescu szeszélye mentumában kel hasábjain bejösc követ haragja né az események töl a jóslatot. A dol kell, hogy Mihala utazott Londonba uton-utfélén azt franciarszági fü morbaját kurálta ve Titulescu irán tiáját, figyelméb nak, hogy a Vaid konfliktus súlyos nem lesz tanácsos halache mégis eg utazott és órákon arra, hogy vonja Londonból távira hogy ne fogadja sít. Titulescu — donak is mutatko mint az eseménye most is megtalált many táviratot ka ben Titulescu meg ségről való lemor hogy ennek okait személyesen is kif halacsihe is távira hívja Titulescu Valószínű, hogy a tok Bukarestbe é Titulescu között a megállapodás, mel Titulescu felfelé doni követből küli A hirt vasárnap karesti lap rendk a főváros lakoss Vaida Sándor ezek szükségesnek látta személyeiből felvilágo közvéleménynek. M gához kéréte a b társait, valamint a dó külföldi sajtótá sen ismertette elő nyeit.

Vaida nemcsak mény kíváncsiságá taival kielégíteni. Genfben Titulescu nes nyilatkozatát e fejezést is adott hogy a londoni köv tával és beleegyezé

„A bukaresti komédia...”

Titulescu „elvben” a Vaida-kormány külügyminisztere lett, — de még nem bizonyos, hogy vállalja a tárcát

Bizonytalan időre elhalasztották a genfi orosz-román tárgyalásokat. A külföldi sajtó nagy meglepetéssel fogadta Titulescu ki nevezésének hírére

Litvinov azzal gyanúsít, hogy Vaida és Titulescu előre megírt szerepeket játsztak az orosz kérdésben

Bucuresti-Bukarest, október 11. (Az Uj Kelet tud.) A román belpolitikában rend szerint tótágast áll a logika és a politikusok hírből sem ismerik a következtetéseket. Am ezeknek előrebocsátásával is bombaként csapott le vasárnap Románia közvéleményére a hír, hogy Titulescu, a többszörösen lemondott londoni követ elvállalta a külügyi tárcát a Vaida-kormányban. Aztóá már három nap telt el, de még a politikusok nagyrésze sem oszadt fel abból a meglepetésből, amelyet Titulescu legújabb gesztusa váltott ki. A politika a lehetőségek tudománya lévén, nyilvánvaló, hogy ez is lehetséges kellett hogy legyen. Am azok után, hogy Titulescu az egész világ előtt hadat üzent a Vaida-kormánynak, azok után, hogy többszörösen is megújította a londoni követi méltóságról való lemondását, azok után, hogy egy pillanattal sem csinált titkot közte és a kormány között fontos külpolitikai kérdésekben fennálló nézeteltérésekből, — Titulescut a Vaida-kormány külügyminiszteri székében látni valóságos kísérletnek látni. Ugyanakkor az operettszerűség látszatát is.

A kulisszák mögött E pillanatban még nem lehet tudni, hogy a kulisszák mögött milyen rugók játszottak közre ebben a változásban. A lélektani megokolást mindenesetre Titulescu szeszélyes primadonna temperamentumában kell keresni. Az Uj Kelet hasábjain bejósoltuk, hogy a londoni követ haragja nem fog sokáig tartani, az események tökéletesen igazolták ezt a jóslatot. A dolog előzményeihez tudni kell, hogy Mihalache az elmúlt héten kitűzött Londonba. A belügyminiszter uton-utfélen azt hirdesztelte, hogy egy franciaországi fürdőhelyre megy, gyomorbetegét kuráltatni. A kormány ismerve Titulescu iránt érzett különös szimpátiáját, figyelmébe ajánlotta Mihalachenak, hogy a Vaida és Titulescu közötti konfliktus súlyosságára való tekintettel nem lesz tanácsos Londonba utaznia. Mihalache mégis egyenesen Titulescuhoz utazott és órákon át igyekezett rávenni arra, hogy vonja vissza lemondását. Sőt, Londonból táviratozott az uralkodónak, hogy ne fogadja el Titulescu lemondását. Titulescu — ugy látszik — hajlandónak is mutatkozott a békülésre, sőt, mint az események mutatják, a platform is megtalálta hozzá. Másnap a kormány táviratot kapott Londonból, amelyben Titulescu megújítja a londoni követi ségről való lemondását, de hozzátesszi, hogy ennek okait hajlandó Bukarestben személyesen is kifejtieni. Ugyanakkor Mihalache is táviratozott Vaidának, hogy hívja Titulescut sürgősen Bukarestbe. Valószínű, hogy amikor ezek a táviratok Bukarestbe érkeztek, Mihalache és Titulescu között már meg volt az elvi megállapodás, melynek lényege az, hogy Titulescu felfelé bukik: Lemondott londoni követből külügyminiszter lesz.

A hírt vasárnap délután az egyik bukaresti lap rendkívüli kiadásban hozta a főváros lakosságának tudomására. Vaida Sándor ezek után maga is sürgősen szükségesnek látta azt, hogy az ügy előzményeiből felvilágosítással szolgáljon a közvéleménynek. Még vasárnap este magához kérte a bukaresti lapok munkatársait, valamint a fővárosban tartózkodó külföldi sajtó-tudósítókat és részletesen ismertette előttük az ügy előzményeit.

Litvinov gyanuja

Vaida nemcsak a romániai közvélemény kíváncsiságát akarta nyilatkozataival kielégíteni. Amidőn Litvinov Genfben Titulescu hírhedt kormányjellel nyilatkozatait elolvasta, állítólag ki fejezést is adott azon véleményének, hogy a londoni követ Vaida Sándor tudtával és beleegyezésével nyilatkozott az

orosz tárgyalások ellen. Nem volna lehetséges egyébként — mondotta Litvinov —, hogy egy követ képen dezavválja saját kormányát. Vaida energikusan megcáfolta ezt a verziót, különösképpen a lengyel és francia ügyvivők előtt, hangsúlyozva, hogy a román kormány teljes jóhiszeműséggel indította be az orosz tárgyalásokat. Nos, Titulescunak a kormányba való belépése most már egyenesen valószínűvé tette, hogy Vaida az orosz ügyben különböző hurokat pengetett: egyik oldalon közvetlen tárgyalásokat kezdett a szovjettel, a másik oldalra pedig Titulescut a tárgyalások ellen szólaltatta meg. Hogy ezt a gyanút eloszlassa a miniszterelnök, vasárnap este a sajtó képviselői előtt részletesen ismertette a közte és Titulescu közötti konfliktus hiteles történetét.

A Vaida-nyilatkozat lényegében a történet olyan részleteit tárja fel, amelyeket az Uj Kelet már ismertetett olvasóival. A Bukarestben kongresszust tartó orvostörténészek tiszteletére, a külügyi palotában rendezett banketten éjjel egy órákor szifirozott táviratot kézbesítettek Varsóból, amely közölte, hogy Litvinov szeretne tárgyalni a varsói román követtel. Erre a táviratra azonnal kellett válaszolni, mégpedig igenlően. Nem csak a nemzetközi udvariasság kötelezte erre a kormányt, de az is, hogy a meghívás visszautasítása esetén úgy nézett volna ki a dolog, mintha Románia nem veszi komolyan a közvetített tárgyalásokat sem. A Litvinov-Cadere találkozást Bialisztko és Varsó között zajlott le. Cadere halokocsi-fülkéjében meglátogatta Litvinov. A varsói követ a kapott utasításokhoz tartotta magát és meállapodott az orosz népbiztossal abban, hogy Genfben folytatják a tárgyalásokat. Cadere azonnal hazajött és referált a tárgyalásokról.

Gafencu és Titulescu összevesznek

Utastottam Gafencu külügyi alminisztert — folytatta nyilatkozatát Vaida —, hogy készítse el a megneemtámasztási szerződés szövegtervezetét, hogy azt szifirozott táviratban közöljük Titulescunak. Gafencu éppen nekiült a munkának, midőn megszólalt a telefon. Titulescu beszélt Gasteinből. Gafencu az én jelenlétemben megmondta neki, hogy fontos közölnivaló vannak, de ezeket az én kérésre nem továbbíthatja telefonon. Látván, hogy Titulescu nem érti, miről van szó, én vettem fel a hallgatót és elnézést kértem Titulescutól, hogy kénytelen vagyok ilyen fontos kördeknél a telefon használatát megtüntetani. Kértem ugyanakkor, hogy menjen Genfbe és vezesse ő a tárgyalásokat az oroszokkal, valamint legyen segítségére delegátusainknak a pénzügyi tárgyalásoknál.

— Titulescu azt válaszolta, hogy el megy Genfbe, de jelöljek ki másvalakit, mert ő nem tárgyalhat sem az oroszokkal, sem a szakértőkkel. Megismételt kéresem hiábavalóknak bizonyultak. Akkor megbízam Cadere-t, hogy genfi utjában szálljon ki Bécsben és tegyen jelentést Titulescunak is a történetekről. Titulescu két napig nem volt hajlandó Cadere-t fogadni. A népszövetségi ülés szak megnyitására napján kikézbiztették Titulescu lemondó táviratát, Madgearu ment Genfbe, miközben köztem és Titulescu között állandóan folyt a táviratváltás. Tegnapelőtt újabb táviratot küldtem Titulescunak, közölve, hogy miután negyedszer ismétli meg lemondását kénytelen vagyok azt tudomásul venni, de ismét felajánlám neki a londoni követiséget. És talán tizedszer, ismét felajánlóm neki a külügyi tárcát.

Miért beszélt Vaida

Ma megérkezett a távirat, amely közli, hogy Titulescu elfogadja a külügyminiszterséget.

Az egyik újságíró megkérdezte, hogy végeredményben kinek az álláspontja győzedelmeskedett: a Vaidé, vagy a Titulescué? A miniszterelnök kitérő választ adott, de mindenesetre sejtetni engedte, hogy ő a maga részéről az orosz kérdésben kitar politikája mellett.

Vagy-vagy!

Vaida kijelentései természetesen nem elégtették ki azokat, akik pontosabban szeretnék volna tudni, hogy mi is van Titulescu külügyminiszterségének háta mögött. A legújabb verziók szerint Titulescunak csupán elvben ajánlotta fel Vaida a külügyi tárcát és Titulescu is csak elvben fogadta el. Sőt mi több, egyesek azt is tudni vélik, hogy a táviratban, amely a külügyi tárcá elfogadását jelezte, Titulescu leszögezte, hogy csakis a maga szempontjainak megfelelően hajlandó a kormány külügyi politikáját irányítani. A beavatottak körében különböző verziók keringenek e kérdéssel kapcsolatban. Egyesek szerint Titulescu külügyminisztersége még egyáltalán nem bizonyos. Amennyiben ugyanis sem Vaida, sem Titulescu nem hajlandó álláspontjait feladni, ugy nyilvánvaló, hogy közöttük együttműködés nem jöhet létre. Ebben az esetben vagy Titulescunak kell lemondani vagy pedig — ha az uralkodó Titulescu álláspontját tenné magáévá — a Vaida-kormány.

Titulescu már el is indult Londonból Bukarest felé. Utközben kiszállt Párizsban és felkereste Herriot francia miniszterelnököt és külügyminisztert, akivel hosszasan tárgyalt. Miután Herriot helyesli Vaida politikáját, egyesek ebből arra következtetnek, hogy meg van a módja a megegyezésnek a kormány és Titulescu között. Ebben az esetben viszont felmerült a kérdés, hogy vezetheti

A polgármester felhívása Kolozsvár közönségéhez

Kiállítás lesz egész Kolozsvárból október 23. és november 3-ika között

Polgárok!

Öfelsége II. Károly király október 23-án Kolozsvárra érkezik.

A magas kormány tagjai október 23-án Kolozsvárra jönnek.

Október 23-án avatják fel ünnepélyes keretek között a Gazdasági Akadémia Monostori-uti új épületét.

Ugyanekkor érkeznek Kolozsvárra Erdély összes Mezőgazdasági Kamaráinak elnökei az első erdélyrészi közgazdasági és mezőgazdasági nagygyűlés megtartására.

Ugyanekkor nyílik meg a hatalmas méretű bor, gyümölcs, szőlő, méz és baromfi kiállítás, amikor is a termelők közvetlen érintkezésbe léphetnek a bel- és külföldi vásárlókkal.

A mai napig Erdélynek ugyszólván összes megyei bejelentett részvételüket a kiállítás vezetésének. Így: Beszterce-Naszód, Szilágy, Brassó, Csik és Szebenmegyék.

Az államvasutak vezérigazgatósága a legmesszebbmenő kedvezményeket biztosítja a kiállításnak, valamint a kiállításra utazóknak. A kolozsvári utazásra váltott jegy, a visszatérésre díjtalanul felhasználható.

A mintavásárt Kolozsvár apatikus üzleti életének újra való fellendítése céljából rendezzük meg, abban a meggyőződésben, hogy ezáltal új egészséges üzleti vérkeringés indul meg a hosszú pangás után.

az oroszokkal a tárgyalást az a Titulescu, aki néhány nappal ezelőtt kategórikus és éleshangú nyilatkozatot adott a közvetlen genfi tárgyalások ellen? Mások azt kérik, hogy nem lett volna jobb, ha Vaida előbb tisztázza a nézeteltérést Titulescunak és csak azután hívja meg a külügyminiszteri székbe? Milyen impressziót fog kelteni a külföldön az, ha Titulescu hazakerül mint külügyminiszter és azután megállapítja a közte és Vaida közötti nézeteltérés áthidalhatatlanságát, erről a méltóságáról is lemond?

„A bukaresti komédia”

A külföld mindenesetre élénken érdekli az események iránt. Hétfőn délután a bukaresti angol és francia nagykövetek felkeresték Vaidát és felvilágosítást kértek tőle az ügy állása felől. A külföldi sajtó élénken kommentálja a történeteket. Párizsban Titulescu külügyminiszterségének híre nagy meglepetést keltett. A jobb oldali lapok, így az Echo de Paris és a Figaro ebből az alkalomból támadják Herriot-t, aki szerintük kényszeríteni akarja Romániát a szovjethoz való közeledésre. Az Echo de Paris-ban Pertinex, az ismert francia publicista „A bukaresti komédia” cím alatt foglalkozik a kérdéssel. Pertinex szerint Herriot büne az, hogy megbomlott az a front, amelyet az Oroszországgal határos államok a szovjettel szemben alkottak. A francia külügyminisztérium büne, hogy Lengyelország Románia nélkül írta alá az oroszokkal a megegyezést.

A párizsi visszhang

A Paris Soir viszont bizarrnak mondja azt, hogy a kormány a történetek után felajánlotta Titulescunak a külügyi tárcát és hogy ez elfogadta. Ha közte és a kormány között továbbra is fennáll a konfliktus, úgy két eshetőség van: vagy miniszterelnök lesz Titulescu, vagy pedig egyszerű magánember.

A Journal des Debats ugy találja, hogy Vaida hibát követett el, amikor be akarta keverni az ügybe a szovjetnek Romániával szembeni politikáját. A Figaro szerint Titulescu lemondása intelligens figyelmeztetés volt a román kormány címére, hogy ne közeledjék a szovjethoz. A lap ugy hiszi, hogy nincs más kiút, mint a Vaida-kormány lemondása.

Mikor jön Titulescu?

Párizs, október 11. Titulescu a jövő hét elején érkezik Bukarestbe. Madgearu és Lugojanu Párizsban és Londonban közvetlen tárgyalásokat folytatnak Románia hitelezőivel és Titulescunak együtt fognak visszatérni az országba.

Berlini lapok szerint Litvinov nem utazott vissza Svájcba, hanem Moszkvába ment s így a román-orosz közvetlen tárgyalások a továbbiakig szünetelnek.

Templomról-templomra

Vasárnap délután, éppen az ünnepre készülődtem, amikor különös látogató nyitott ajtót. Negyven körüli zömök, kicsi asszony, egyszerű feketében, fehér vászonnyakkendővel.

Megbocsát, hogy hivatalosan jöttem, de nem fog haragudni az alkalmatlankodásomért, ha megtudja, hogy a világ reményességét hoztam önnek, örömhirt.

Kellemes, erélyes kiejtéssel szökött, jól esett hallani, kicsit bekapcsolódott a magam ünnepi érzéseibe. A világ reményességét ígerte — ködös szavak, de Istenem, ez a világ is, ha hinni lehet Kant és Laplace uraknak, keringő ködgomolyból keményedett és alakult. És lehet-e kívánatosabb a mai ember számára ennél a planetánál!

Szóval tartott a jó asszony, mialatt szűk gallérommal bibelődtem és akkora pátozzal beszélt, hogy abból tíz kamrai ülésre telt volna. Nyilvánvaló — mondotta —, hogy a földön mindaddig nem lehet felépíteni az igazság világát, amíg a Sátának áldatlan hatalmát meg nem szüntetik. Az emberek nem élhetnek teljes biztonságban, amíg a világon a gazdasági igazságtalanság és elnyomás meg nem szűnik.

— Üljön le, asszonyom — mondom —, látom, ön elég jókat mond, legutóbb Mussolinin és a német kancellár mondott hasonlókat.

Nem ült le, sietős a dolga, ezzel indokolta, de én tudtam, hogy azért nem ül le, mert úgy nem tud patétikus lenni. Egyébként fityült Mussolinire és Európa minden hatalmasára.

— Ismeri — kérdezte — Jezsajás prófétát?

Kérdezett, de nem engedte, hogy válaszoljak. Jezsajás — folytatta — a mostani időkre mondotta régi profeciáját. „Mert az Ur mondá e beszédet. Gyászol és megremeg a föld, elhervad és megromol a föld kerekége, elsenyvednek a föld népének nagyjai“.

— És mi a lényeg? — kértem a racionális kétkedőnek a szigorúságával.

— A lényeg az akarja tudni? A lényeg: Noé, Daniel és Jób.

Megfogta a szék karfáját, mert ugyan neki kellett lendülnie. Megmagyarázta, hol a hiba. Eddig — ugymond — az embereket arra tanították a felekezetek, hogy Isten elismerését csak a jámbor és halk beszédű „szent“ tudja kiérdemelni. Noé, Daniel és Jób azonban más típus volt. Bátrak, szókimondók, nyitlak és őszinték voltak, az igazság rajongói. Ezek kellenek ma, ilyen fajtájuk és kijutunk a katasztrófából.

Hogy ezt alátámassza, annyi idézetet lőtt a fejembe ő és újtestamentumbelit, hogy kinomban megszoktam.

— Minthogy nagyjából egy véleményen vagyunk, asszonyom, mondja meg végül, mivel állhatok szolgálatára?

Kivett egy füzetet. „A királyság — a világ reménye“. Egy angolból nagyon kezdetlegesen fordított művecske, amelyet egy új amerikai szekta „immár negyvennyolc nyelven“ bocsátott ki. Szerzője I. F. Rutherford, az „Isten tanú“ nevű szektának megalapítója. Ez a szekta nem ismer papot, a tagjai felekezeten kívüliek, hitéleti szervezkedésük mindössze néhány egyleti alapszabályban van lefektetve. Bizonyítják, hogy egyházi hierarchia nélkül is az ember a körülményekhez képest jól érezheti magát.

— De hiszen önök afféle szombatosok, minek szaporítják a vallások számát?

Ez ellen erősen tiltakozott. Mi az, hogy szombatos? Nekünk nincsen meghatározott napunk az Ur tiszteletére. Amikor Óréa gondolunk, amikor megtisztulunk, amikor az igazságot követjük, bármelyik napon, bármelyik órában, ott vagyunk Nála, az Ő közelségében! Mi nem vagyunk beszerelve a felekezetbe, mi a szabad Isten, szabad hívei vagyunk. Kérem, jöjjön el vasárnap délután a Szondi uccai egyleti gyűlésünkre. Látom, önnek van érzése az igazság befogadására.

Es véget vetett a vitának azzal, hogy szívélyesen és gyorsan bucsuzott.

Erdélyben erős még ma is a különböző felekezetek propagandája, a közéletben nem sok vizet zavarnak, nem törődnek velük, de ez a „felekezet“ vagy szekta mégis gondolkozásra ösztökél. Hirdeti a bátorság, szókimondás, a kertelés és kerdőzetes nélküli lelkiséget. A füzet szerint követeli a beletörődés szelleme helyett a harciasságot minden elnyomatás és elnyomítás ellen. A bátorság vallása ez: új szín és modern; Amerikában erősen terjed, Eddig kilenc különböző propaganda könyvük nem kevesebb, mint 98

millió példányban fogyott el.

Minthogy a bátorságot követeli és azt, hogy mindenki meggyőződésének konzekvenciáit is levonja, forrásul csak a Bibliát vehette.

Este Kol Nidret a kongresszusi templomban hallgattam, ahol dr. Weisz Pál, egy fiatal pesti rabbi tartott prédikációt. A szónoklatnak is ez volt a vonala. Jona, aki a pogányok között egyedül istenhívó a hajón, feláldozza magát, hogy amazok is megismerjék az igazságot. A mai ember idegeiben él és nyugtalanodik ez a szellem. Jöjjen valaki, vagy jöjjenek valakik, hogy tisztázzák az igazságos ki egyenlítődsé felé a mostani zavart. Jöjjenek és hozzanak áldozatot, Hiszen nemcsak az elnyomókban van a hiba, hanem az elnyomottak nehézségében és fatalizmusában.

Jom kippur déli istentiszteletét az ortodoxoknál töltöttem Weisz Izidor főként nagyon bensőséges és szép kórusa mellett. Hallgattam megindultan a mainzi rabbi Amnon mártíromságának egyszerűségében fonséges himnuszt, az Unesane tokeft, amit csak zsidó lélek tud elsőhajtani. Képzetelemben meglevenedett a kép, amikor a két lábától megfosztott tudós a frigszékely előtt megállítja recitálásában a kántort és elmondja utolsó imáját: a kereszties háboruk zsidó áldozatai ezreinek a panasztát és azokét, akik a századok során utánuk jöttek e

világra, hogy meghaljanak időnap előtt erőszakolt halállal, a véletlen, de főleg embertársaik kezétől.

Ma szimbólum már rabbi Amnon, de olyan, hogy példáján okulni és lelkesedni lehet.

Délután az Árvagondozó tanoncotthonában voltam. A két hálótermet férfi és női imaházra alakították, hogy a fiúk felügyelet mellett imádkozhassanak. A bünbánó, komor hangulatot ezen a helyen egy vak fiu a tragikumig kimélyítette. Ott ült mereven, kopott vászonruhájában, az ajka megrándult, a tejűveg szeméből ömlött a rettegés. Szegény fiut Borsáról hozták ide a Vakok Intézetébe, amely nemrégiben feloszlott. Így került a tanoncotthonba, ahonnan naponta elkísérik egy kefe. kötőhöz. Hat éves koráig látott, amikor valami betegség következtében szegény Csernovitz D. elvesztette szemévilágát. Zsidó kultúr szeretőnek a tanúsága a tanoncotthon imaháza. A jövedelmet ugyanis felhasználják az otthon könyvtárának gyarapítására és kulturációk költségeinek fedezésére.

Látszott a templomok zsufolttságán, hogy ez a mi bójtos ünnepeink inkább a népiség manifesztációja, mint a vallásosság. Legjobban annak a „szektának“ a templomában, a chászidoknál, ahol a neila után a szolozsmás, vezeklő, könyörgő lélek boldog ujjongással szabadult. Tanc és taps és lakodalmas öröm.

Babonássá válik az ember és akarva, nem akarva hinnie kell egy ilyen ünnep után, hogy a mi szellemünk a világ jó szelleme.

(sz. I.)

Olcsó és kényelmes utazás Budapestre

Az „Orbis“ november 10-iki színházi és divatrevü vonata

Az utazás és a sport világdívatját az emberi fejlődés tekintetéből csak helyeselni lehet. A kultura érdekében is hasznos munkát végeznek azok a szervezetek, amelyek ennek a divatnak az érvényesülését elősegítik.

Az Orbis-iroda is ezeknek a szervezeteknek a sorába áll.

Indulásképpen egy budapesti társasutazást kíván rendezni, amely kényelem, célszerűség s főként olcsóság tekintetében minden hasonló kísérletet felül fog mulni.

Az Orbis-iroda filléres gyors vonatához Kolozsváron és Nagyváradról lehet csatlakozni.

Hatszázkilencven lejért Kolozsvárról, 475 lejért Nagyváradról a következőket nyújtja az Orbis-iroda utiterve:

1. Vasúti jegy Kolozsvárról oda és vissza.
2. A magyar vizum díja.
3. Ingyenes részvétel, zenés tea és táncdélutánmal egybekötött női és férfi divatrevü bemutatóján. Az őszi és téli párizsi divatújdonosságok felvonulása.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Színház-Mozgó műsora

Október 12-én: Édesanyám. A szezon leg nagyobb filmje. Az anyaság legmegrázóbb film-eposza.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, október 12.

Bukarest. 13: Grammfón. 18: Vegyes zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20:40: Grammfón. 21: Zongoraszóló. 21:30: Előadás. 21:45: Oboa. és zongorahangv. — 22:15: Hegedűszóló.

Budapest. 10:15: Allástan zenészek hangv. 13: Hangv. 16:30: Morse tanfolyam. 17: Lindmayer Béla előadása. — 17:45: Hírek. 18: Katonazene. — 19:20: Olasz nyelvlecke. 19:50: Szalózenekar 20:50: Pelle István előadása. 21:15: Poli-

4. Luxus-autóhárokon körséta Budapest világvárosi éjszakájának megtekintésére.

De a budapesti tartózkodást is megkönnyíti és kellemessé teszi az Orbis-iroda munkája. 60 százalékos jegykedvezményt nyújt a legelőkelőbb színházak előadásaira, páratlan kedvezményeket biztosít penziókban, szállodákban.

Ha meggondoljuk, hogy az Orbis-iroda kedvezményei nélkül 1920 lejbe kerülne a vasúti jegy, magyar vizum, valóban csodálatosnak kell tartanunk, hogy 690 lejért Kolozsvárról és 475 lejért Nagyváradról meg lehet tenni a szőbanforgó társasutazást.

Az Orbis-iroda vonata november 10-én indul Kolozsvárról és 16-án érkezik vissza. Jelentkezni lehet október 28-ig a kiadóhivatalban. A jelentkezés alkalmával 300 lej kell befizetni az „Orbis“ irodába. A részvételi díj többi részét november 4-ig kell kiegyenlíteni. (Cím: Orbis-iroda, Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei, Kossuth Lajos ucca 7).

tikai csevegés. 21:30: Közvetítés London. 23: Hírek, majd cigányzene.

Bécs. 12:30: Az Adler vonósnegyes hangv. 16:20: Zongorahangv.

Prága. 20:15: A mexikói és délamerikai dalköltészet gyöngyei.

Bozen. 21:50: Wagner: Lohengrin című operája.

Langenberg. 22: Szimf. hangv. Berlin. 21: Szimf. hangv.

Róma. 21:45: Mascagni: Amica című operája.

Csütörtök, október 13.

Bukarest. 13: Grammfón. 18: Vegyes zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20:40: Grammfón. 21: Stefanovici operaeñekes dalestje. 21:20: Szimf. hangv.

Budapest. 10:15: Szalózenekar. 13: Déli harangszó. Majd cigányzene. 16:30: Gyermekek előadása. 17: Grammfón. 18: Mezőgazdasági tanácsok. 18:30: Stranzky Aranka hangv. 19: Angol nyelvlecke. — 19:30: A Szader zenekar hangv. 20:45: Szép Ernő felolvasása. 21:15: Cigányzene.

Bécs. 12:30: A Cerda-vonósnegyes hangversenye. 16:55: Hédervary Erzsébet és Julius Kurz hangv. 21:05: A bécsi szimfonikusok Beethoven-szje.

Heilsberg. 20: Mozart hangv. két zongorán. 21:05: Bizet: Carmen című operája George Baklanoff vendég szereplésével.

HIDEGENYV

(Furnier-Kattleim) szavatolt vizálló minőségben direkt gyári lerakat:

Ullmann József és Fia
vegyi-import Oradea, Telefon 6-77.

Primăria Municipiului Cluj.
Nr. 23186/1932.

Publicare de licitatie.

Primăria Municipiului Cluj, publică concurs de licitatie pentru furnizarea materialelor necesare Atelierului Central pentru intretinerea vehiculelor cu tractiune mecanică si animală a acestui Municipiu până la 31. XII. 1932, după cum urmează:

1. Materiale pentru Atelierul mecanic.
2. Materiale pentru Atelierul fierarie.
3. Materiale pentru Atelierul curelarie.
4. Materiale pentru Atelierul de montaj conform devizului întocmit de Atelierul central.

Licitatia va avea loc în ziua de 3 Noemvrie 1932 ora 11 a. m. în fata Comisiei de licitatie a Municipiului Cluj (camare No. 5 Primărie).

Ofertele se vor înainta în plic închis si sigilat comisiei de licitatie în ziua si ora indicată mai sus.

Odată cu ofertele se va depune o garantie de 5% a sumei totală oferită, la mâna presedintelui Comisiei de licitatie.

Caetul de sarcini si devizul se pot vedea si primi în biroul Atelierului Central (Cal. Traian 19) în fiecare zi între orele 8—12 a. m.

Cluj, la 5 Octomvrie 1932.
Primăria Municipiului Cluj.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vas-tagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 80 lej. Allásteresöknek 80 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelégés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Eladó egy teljesen új, angol mechanikai káju Hoffmann-pianino. Str. Wilson 1/a.

Waldbergné kézimunkaüzletét Str. Matia alól Reg. Ferdinand 19 alá az udvarba helyezte át. Legújabb bécsi modellekkel, versenyen felüli árakkal. Előrajzolás. Cspikebevarrás 3 lej.

Katonamentes fiatalember nőt tanító és hitközségi jegyzőnek ajánlkozik. Cím: „Orth.“ jelégére a kiadóba.

Kiadó Szilágy megyében cirka 400 hold bírtok gazdasági épületekkel. Felvilágosítást ad dr. Jacobi, Honvéd-u. 5. sz.

Kiadó szép uccai szoba, fürdőszoba használatra. Egyetem ucca 3. sz., I. emelet ajtó 4.

Belvárosban kitűnően bevezetett koszt. adóhely teljes felszereléssel olcsón átadó. Cím a kiadóban.

Varrónó, elsőrangú francia. és angol munkás vállalkozó nagyon olcsón a legkülönbölegé fazonok készítését, csakis saját lakásán: Calea Victoriei (Magyar u.) 139. Hátul az udvarban.

Naponta frissen fejt kóser tehén- és bivalytej (hához szállítva is), valamint tejszín, tejföl, vaj és turó kapható Schwartz Ignácánál, Str. Filipescu (Szentlélek u.) 7. Ugyanott vegetárius koszt — kihordásra is — kapható. Csak megrendelésre.

Irodának alkalmas helyiségek november elsejére a Wesselényi uccában kiadók. Értekezni a Gólya Áruházban.

Egyedülálló, intelligens zsidó ur-asszony házvezetőnőnek ajánlkozik. Cím: Doktorné, Tg.-Mures, poste-restante.

Két szoba, konyha, speiz kiadó. Petőfi ucca 52.

Német gyermekeleány, aki héberül is tanít, alkalmazást keres. Érdeklődni Son nenschein, Calea Traian 84/a.

Má

Ismé

Legszere mégis cs

H

— Nyári ziv lett. Budapestri zivatar vonu felett tegnap e gessel és villar házakba csapot hósakadás ind szuterénlakást e tók számos ese álló lakások la

— Leszerelint haditengerészet sz tengeralattj számára.

— Vulpeanu csattant az első történt a választ lakomáján? H szinigazgató aka nos és a szellem tán pátriájában, szolgálatában, baklóvése, Bony zettett bankbetét A Földalatti há regény folytatás fesztítő cikk te Illés István köz kosnak a most má. Ára 10 lej

Séta tekintse meg meggyőz

„Filt“ barn „Filt“ barn francia s „Filt“ estét minden s

Kizáró

„ER“ Cipőáruház 13. Tel. I

Már csak egy hét választ el

a Román Állami sorsjáték I-ső osztályának húzásától

Október 19 és 20-án lesznek elosztva a nyeremények

2450 nyeremény 7,430.000 lei értékben

Ne mulassza el az első nagy nyereményeket 700.000, 300.000 és 100.000 leiből

Ismételjük tanácsunkat: Az intelligens játékos megkezdi a sorsjátékot az első osztállyal, hogy egyetlen egy nyereségi alkalmat el ne mulasszon az egész sorsjátékból, mely

40.000 nyereményből összesen 240.320.000 leiből áll

Legszerencsésebbek mégis csak

BANCA ILIESCU S. A. Cluj,

sorsjegyei maradnak, melyet igazol az, hogy az előző osztályon

10,239.000 lei nyereményt promt kifizetett

Vegyen, vagy rendeljen azonnal nyerő sorsjegyet

FŐELÁRUSÍTÓ:

Kereskedelmi Hitelintézet R. T.

Cluj-Kolozsvár, Piata Unirii (volt Mátyás király-tér No. 20.)

HIREK

— Nyári zivatar vonult Budapest fele. Budapestről jelentik: Valóságos nyári zivatar vonult át a magyar főváros felett tegnap estefelé sűrű mennydörgéssel és villámlással. Több kerületben házakba csapott be a villám. Később fei hőszerencsés indult meg, amely számos szuterénlakást elöntött. Tűzoltók és mentők számos esetben vonultak ki vízben álló lakások lakóinak segítségére.

— Leszerelünk! Párizsból jelentik: A haditengerészet két új legnagyobb típusú tengeralattjárót rendelt meg a flotta számára.

— Vulpeanu messzaliánsot köt. Elcsattant az első pof a Groedl-fronton, Mi történt a választói Bánffy-kastély vadász-lakomáján? Hevesi Miklós nagyváradi szingagazató akar lenni, Dr. Giurgiu János és a szellemek, Látogatás Egyed Zoltán pátriájában, Jósok a sorsjegyarúsítás szolgálatában, Az Erdélyi Lapok újabb baklövése, Bonyodalmak egy ki nem fizetett bankbetét körül, Nagyvárad idill, A Földalatti hármak kollektív riportregény folytatása és még számos érdekesítő cikk teszik szenzációssá Győri Illés István közkezdelt lapjának, a Gyilkosnak a most megjelent szenzációs számat. Ára 10 lej.

— Köröndi Ferenc: Ind. 7.15 Via Bodenbach. Köröndi Ferenc, a fiatal magyar írógárda egyik legtehetségesebb tagja, ugyszólván egyik napról a másikra szerzett világhírt első regényével, mely egy nagy nemzetközi pályázat első díját nyerte. Most itt van előttünk új regénye s örömmel kell megállapítani, hogy még erősebb és teljesebb alkotás az előbbinél. Egy utazás története a könyv; s míg a gyorsvonat monoton kattogással fut célja felé, benn a fülkében életek csapnak össze, sorsok futnak ki a mindennap sineiről. Csupa izgalom, feszültség és robbanás ez a könyv, amely páratlan érdekessége mellett még egy kiváló lélekismerő művészetének bélyegét is magánviseli. Az új Köröndi-regény az Athenaeum népszerű 32 lejes sorozatában jelent meg.

— Pogány szerelem. Sigrid Undset Nobel-díjas svéd író nő legújabb regénye. Izzó szerelmi történet a középkorból. Az Athenaeum 68 lejes diszvásonkötési sorozatának októberi kötete. Postán utánvétellel küldi Lepage Kolozsvár. Kérje a teljes sorozat jegyzékét.

— Tudományos Előadás a magánalkalmazottaknál. A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezetében (Piata Unirii—Főter 19. I.) szerdán, október 12-én este fél 9 órakor Salamon László író „Szexuális válság” címmel tart előadást. Vendégeket szívesen lát a Vezetőség.

— Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés esetében már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat.

— Chalucházasság. A napokban tartotta meg Máramaroszigeten ünnepélyes keretek között eljegyzését Slomo (Nota) Zamroni, az erdélyi Mizrach-chaluctelep vezetője Wieder Rivkah máramaroszigeti chalucával. A chalucapár eljegyzése lélekemelő ünnepi eseménye volt Máramarosziget cionista és ifjusági életének. Az ifju chalucpár a közeli napokban indul utnák Palesztinába.

— Arany János emlékezete. Október 22-én lesz 50-ik évfordulója Arany János halálának. A nagy költő emlékeztetése az évforduló előestéjén, 21-én és az évforduló napján, 22-én a kolozsvári irodalmi társaságok, a felekezeti irodalmi társaságok — a Magyar Színházzal együttesen — nagyszabású emlékünneplést rendeznek. Az emlékelőadás műsorát a költő legszebb remekének szobán, képen, zenében való előadása tölti ki. A rendezőbizottság nagy gondval készül az évfordulóra, melynek műsorát később fogjuk közölni.

— A világ legmodernebb története: Wels: Nagy világtörténet 2400 lej helyett, könyvnap kiadás 800 oldal, 300 képpel, 27,5 cm. nagyságban fűzve 130 lej, vászonkötésbe 175 lej LEPAGE-nál Kolozsvár. Vidékre utánvétellel, portómentesen. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét LEPAGE-től.

— Rendőrségi hírek. Hétfőn délután könnyen végzetessé váló szerencsétlenség történt a Teglás ucca egyik házában. Berkes Sándor villanyserelő, miközben a vezetékét javította, egy elszigetelt dróthoz hozzátért. Az áram megrázta Berkest, aki az ijedtség következtében lezuhant a létráról. A villanyserelő este felé rosszul lett és a kihívott mentők belső vérzést konstataáltak nála és beszállították a sebészeti klinikára.

— Hadbírósi hírek. Kedden délelőtt érdekes „irredenta” pert tárgyaltak a kolozsvári hadbíróson. A vádlott Mózes Miklós mezőteremi lakos, aki ellen az 1930-as választás alkalmából emeltek vádat. Az történt ugyanis, hogy a választás idején Mózes Miklós, aki a magyar pártnak korteskedett és azt ígérte az ottani parasztembereknek, hogy ha nem szavaznak a magyar pártra, úgy hat hét mulva átjön Magyarországról néhány ember és mindnyájukat koporsóba teszi. A jó kortest hadbírósal elé állították, ahol beismerte tettét és tizenónapi fogházbüntést kapott. — A hadbírósal a napokban tárgyalta Cojba Joan, a dési 81-es gyalog ezred közlegényének ügyét, aki Bukarestből való áthelyeztetése alkalmával meghamisította áthelyezési igazolványát, káplárnak tüntetve fel magát abban. A hadbírósal hathavi elzárásra ítélte a hirtelen előléptetett katonát.

Tanul hegedülni? Bloch Hegedűiskola négy kötetben kötetenként 144 lej. Utánvétellel portómentesen küldi Lepage zene-műosztály Cluj. Kérjen ingyen kotta és zeneműjegyzékét Lepage-től.

... és a legfinomabb hangárnyalatot is a leg-tökéletesebben adja vissza a világ legtökéletesebb hango-gépe (WESTERN ELECTRIC)

a napokban megnyíló ipar-kamarai ROYAL moziban

— Meghalt az „Internacionálé” kom. poajtája. Londonból jelentik: Meghalt Degeter asztalos, aki zeneszerzéssel is foglalkozott, 84 éves korában. Arról nevezetes, hogy az Internacionálé szövetség ő zenésítette meg s az általa írott zene lett a szovjet himnusz.

— Pop Virgil hangversenye a katolikus gimnáziumban. Popp Virgil, a fiatal hegedűművész hangversenye október 15-én, szombaton este 9 órakor lesz megtartva a Farkas uccai római katolikus gimnázium disztermében Boskovics Sándor zongoraművész kíséretével. Program: Bach: G-moll szonáta, Mendelssohn: Koncert, Cutaenu: Improvisation, Brahms. Joachim: Ungarische Tänze No. 4, Achron-Auer: Hebraisches Wiegenlied, Chansson: Poème, Wieniawski: Scherzo Tarantelle.

Séta közben

tekintse meg kirakatainkat és meggyőződik feltűnő olcsó árainkról:

„Filt” barna trotteur 600—625
 „Filt” barna és fekete cipő
 francia sarokkal 525—625
 „Filt” estélyi Satin cipő
 minden színben . 325—375

Kizárólagos lerakat:

„ERIKA”

Cipőáruház CLUJ, Piata Unirii
 13. Tel. Interurban 5—78.

ENYV

avatólt vizálló mi-gyári lerakat:

sefi és Fla
 Telefon 6-77.

Cluj.

licitatie.

Cluj, publică pentru furnizarea Atelierului Cent. ea vehicolelor cu animală a acestui XII. 1932, după

Atelierul mecanic. Atelierul fierărie. Atelierul curelărie. u Atelierul de zului întocmit de

oc în ziua de 3 11 a. m. în fața Municipiului Cluj (rie).

nta în plic închis licitații ini ziua s.

se va depune o nei totală oferită, ni Comisie de devizul se pot roul Atelierului 19) în fiecare ti 1932. Municipiului Cluj.

ETESEK

szó 3 lej, vas-Legkisebb apró-keresőknek 80 Apróhirdetések Jellegű levelet ha portóbélyeg van.

angol mechanika. Str. Wilson 1/a.

üzletét Str. Ma-19 alá az udvar-bécsi modellek-alkal. Előrajzolás.

ber מ"ג tanító ajánkozik. Cím: ba.

n cirka 400 hold ekkel. Felvilágos-3. sz., I. eme

ba, fürdőszoba ca 3. sz., I. eme

bevezetett koszt. éssel olcsón át.

ancia, és angol olesón a legkű-ét, csakis saját (Magyar u.)

köser tehén- (a is), valamint turó kapható Str. Filipescu ott vegetárius kapható. Csak

riségek novem-uccában kiadók-iban.

s zsidó őr-ánkozik. Cím: e-restante.

z kiadó, Petőfi

héberül is tar-deklódni Son 4/a.

UJ KELET Legújabb hírek

Gafencu külügyi alminiszter után lemond Mihalache is?

A legrövidebb időn belül át-szervezik a kormányt

Iunian bejelentette a nemzeti parasztpártból való kilépését — a hirt egyelőre nem hozták hivatalosan is nyilvánosságra

Bucuresti-Bukarest, október 11. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Hétfőn bezárt a parlament két hónapig tartó rendkívüli szessziója, miután a szenátus is megszavazta a konverziós törvény javaslatát. Iunian barátja: Virgil Potarca volt igazságügyminiszter és hangon támadta a törvényt és a lejáratását követelte. Am a kormány a szenátusban hajlíthatatlan volt, egyetlen módosító javaslatot sem fogadott el és így a törvényt a kamara által megszavazott formában véglegesítette. Hétfőn délután felolvasta Vaida miniszterelnök a törvényhozási ülés szakszavazásáról szóló királyi kéziratot, amelyben az uralkodó köszönetet mond a honatyáknak az elvégzett munkáért. A lapok megállapítják, hogy a rendkívüli ülés szakszavazásán hozza a konverziós javaslat megszavazásán kívül alig végzett érdemes tevékenységet.

Miért mondott le Gafencu?

Az alkotmány értelmében a parlament őszi szessziójának október 15-én kellene megnyitnia. Miután azonban a rendkívüli szesszió tulságosan elhúzódott, valószínű, hogy az őszi rendes ülés megnyitását november 15-re halasztják el. Általános megállapítás szerint egyébként a kormány rendkívül nehéz helyzetben van, amely aligha lesz sokáig tartható. Gafencu külügyi alminiszter Titulescu külügyminiszterre való kinevezése miatt benyújtotta lemondását. Beavatottak előtt ismeretes, hogy Titulescu és Gafencu között személyes természetű ellentétek vannak, amelyek az alminiszter további működését lehetetlenné tették. Ugyanakkor a Titulescu-üggyel kapcsolatban közölte Mihalache is azt az óhaját, hogy kiválik a kormányból. Mihalache lemondása súlyos megrázkódtatást jelentene az amugyis tengernyi nehézséggel küzdő Vaida-kormányra, amelynek átszervezését egyébként már a legközelebbi hetekre várják.

A Iunian-konfliktus

A nemzeti parasztpárton belül lapangó ellentétek Iunian lemondásával nyílt konfliktussá terebélyesedtek. A volt igazságügyi miniszter levelet intézett Maniuhoz, közölve vele, hogy kilép a pártból. Iunian leszögezi, hogy kilépése annál is fájdalmasabb, mert nem ő lett hűtlen a párt programjához, hanem a párt és a kormány voltak azok, akik megtagadták a pártprogrammal való közösséget és nem váltották be a választóknak tett ígéreteket. Maniu egyelőre nem hozta nyilvánosságra Iunian lemondását, amely előreláthatólag a nemzeti parasztpárt gorjij szervezetének október 15-re összehívott gyűlésén válik befejezett tényé. A taranisták mindenesetre igyekeznek minden lehetőséget kiakasztani, hogy Iuniant minden lehető módon maradásra. Ezért hazatáviratozták a külföldön levő Mihalachet, aki a napokban Bukarestbe érkezik.

Ügyvédi határidő napló 1933
Lepage-**ai Kvár**

NYOMBAN rendelve 300 lej, később 400 lej utánvétellel, vagy előfizetve franko.

Ma délelőtt a kormányt értekezletet tartott, amelyen a kormány tagjai közül Vaida, Gusti, Crisan, Calinescu és Popovici vettek részt.

Maniu Gyula pártelnök nyitotta meg az ülést, akit nagy óvációkkal fogadtak. Maniu rámutatott arra, hogy tegnap és ma volt a legtöbb nemzeti-parasztpárti szervezet tisztújító ülése, ezért a képviselők és szenátorok közül sokan távolmaradtak. A párt munkáját az ország magasabb érdekeinek védelme jellemzi. Minél súlyosabb a helyzet, annál inkább kell áthatnia mindenkit a kötelességteljesítés tudatának. *Dicséri Vaidát, bátorságra és kitartásra buzdít, amelyekkel a párt programját megfogják valósítani.* A vagyonellenőrzési törvénnyel a korrupció ellen intézkedni kell és a becsületrablást is lehetetlenné tennék. Leszállították az adókat, amennyire csak lehetséges volt. Megcsinálták a konverziót, de kizárták belőle a parasztságtól idegen elemeket.

Ha voltak surlódások e probléma körül, ezt nem lehet tulságosan tragikusan venni, mert ellentétes érdekek egymással szembeni találkozásáról volt szó. A törvény a párt programjának megvalósítása. *Az előző konverziós törvény megbennevitte a hiteléletet és a bizalmat, mi visszaállítottuk a polgári erkölcsök, az adós és hitelező közötti természetes kapcsolatot.* Reméli, hogy a kormány megtalálja az összes problémák megoldásához a kiutat. A nemzeti parasztpárt feltétlenül támogatni fogja Vaida kormányát. Nem vették rossz néven, ha a kormány egyes tagjai néha tulságosan szigorúak voltak, mindenki méltányolta munkájukat, amelynek meg is lesz a sikere.

Vlad Aurel beszélt ezután, aki szerint akadnak olyanok, akik egyéni szem-

pontjaikat fölébe helyezik az ország érdekében. Az ilyenektől meg kell tiszítani a közéletet. A nemzeti parasztpárt feladata, hogy ezt a tisztító munkát végrehajtsa.

P. Ioanitu méltatja Maniut és Vaidát, a párt vezéreit.

Vaida Sándor miniszterelnök köszöni a többségnek támogatását. A kormány dolgozik és munkáját az ellenzék is elismeri. Az ország népe méltányolja ezt a munkát és ha vannak elégedetlenségek, ezek a világkrisis következményei. Ami a pártprogramot illeti, akkor lesz valóság, amikor mindenkit a lelkesültség és a realitások alapjára való helyezkedés fog áthatni. A párt kollektív érdekeiért egybe kell forradnia a tagoknak és az így előálló kollektív erő lesz igazán eredményes.

Felszólítja a parlamenti tagokat, lépjenek kontaktusba választóikkal. Oda kell hatni, hogy a polgárok teljesítsék az állammal szemben fennálló kötelezettségeiket. Nemcsak szavazatokat kell kérni a polgároktól, hanem baniikat is az állam számára. Lám, egy kis propaganda után már az inkasszó fel is jött. Minden munkát még nem lehetett elvégezni. A kormány megtett minden emberileg lehető és kis pihenőre szorul, hogy erőt gyűjtsön a további munkához. Isten áldását kéri a nemzeti parasztpárt összes tagjaira.

Maniu beszéde fejezte be az értekezletet. Figyelmezteti a párt tagjait, hogy november 21-én lesz a nemzeti parasztpárt országos kongresszusa. Addig mindenütt tartanak beszámoló és a legélénkebb kapcsolatot létesítsék a polgárokkal, helyállva a politikai rágalmakkal szemben. Egységre és szolidaritásra buzdít és erre támaszkodva fogja a párt az ország jövőjét kiépíteni.

Merénylet a konstanci királyi rezidencia ellen?

Bucuresti-Bukarest, okt. 11. Egyes bukaresti lapok azt a hirt közölték, hogy ismeretlen merényletet kíséreltek meg a mamaiai királyi rezidencia ellen.

Konstancából jelentik, hogy a mamaiai merényletéről szóló hírek teljesen alaptalanoknak bizonyultak. A kastély már régóta nem is a királyi család tulajdona, hanem a hadügyminisztériumé, ahol egy repülőparanc-

nokság tisztja kaszinója van. Egyik őrt álló katonánál megállapították, hogy egy tölténye hiányzik. A katonára azt adta elő, hogy néhány nappal ezelőtt egy autó haladt az épület előtt és felszólítására nem akart megállni, mire az autó után lött. Ebből a meséből fakadt a merénylet híre, amely azután egyes lapokban különböző verziókban látott napvilágot.

„Az egész világ előtt megmondottam, hogy zsidó vagyok”

Emil Ludwig szenzációs vallomása a maga zsidóságáról és az antiszemita Németországról

Genf, október 11. A napokban jelent meg Genfben Josué Jehonda, a híres zsidó író szerkesztésében „La Revue Juive de Geneve” című zsidó folyóirat. A vezércikket maga Jehonda írja: „A folyóirat céljaul tűzte ki, hogy hozzájáruljon a modern judaizmus szintézisének megtalálásához és hogy felvilágosítsa a nemzetközi köröket a zsidó problémákról.”

Az első számban Stefan Zweig, Andre

Spire, Edmond Fleg, Emil Ludwig, stb. írnak cikkeket.

Emil Ludwig feltűnést keltő cikkében többek között a következőket írja: „Az új folyóirat nem találhatott volna jobb időt az indulásra, mint ezt a kort, amelyben élünk. Körülöttünk nagy veszedelem ólálkodik. Sohasem volt szükségesebb és égetőbb parancs a zsidók összefogására és egyesülésére, mint ma. Határozott meggyőződéssel mondom

ezt.

Negyvenéves koromig nem tudtam, hogy zsidó vagyok. Rathenau, meggyilkolása felrázta öntudatomat. A büntény elkövetése után néhány nappal kiléptem a keresztény egyházból, amelyhez tartoztam formálisan és emelt hangon és erős hangsúllyal mondtam meg, hogy visszatérek az én népem kebelébe, amely üldözöttebb, mint valaha. Az egész világ előtt megmondtam, hogy zsidó vagyok.

A német nép antiszemita tendenciával takarja magát. Ma inkább, mint ötven évvel ezelőtt.

Sok nagy embert ismertem. Bismarck a zsidók közül választotta ki orvosát és bankárját. Egészségét és vagyonát tehát zsidók gondjaira bízta. Goethe munkáiban négy igen fontos fejezetet találunk a zsidókra vonatkozólag. A németekkel egy sorba helyezi őket. Mussolini, Masaryk, Briand, Nausen és Edison csak elragadtatással beszéltek a zsidókról. Csak a mai Németországban dul az antiszemitizmus pestise.”

Trebitsch-Lincoln buddhista templomot alapít Európában

Trebitsch-Lincoln, a világhírű szélművész — a világlapok jelentése szerint — azzal a tervvel foglalkozik, hogy Európában buddhista kolostort alapít. A község előtt bőven ismeretes Trebitsch-Lincoln pályafutása. A paksi zsidógyerekből, akibe Nn törhetetlen ambíciók lobogtak, még a háboru előtti időkben anglikán lelkész, majd anglikán püspök, végül pedig angol alsóházi képviselő lett. A háboru alatt azzal gyanúsították, hogy a központi hatalmak javára kémkedett. Ekkor Amerikába menekült, de az angolok kívánságára letartóztatták és el is ítélték. Trebitsch-Lincolnt örök időkre száműzték Angliából és azt sem engedték meg neki, hogy állítólag ártaulan halálraítélte fiainak kivégzésén jelen legyen. Ekkor Trebitsch-Lincoln bosszút esküdtött Anglia ellen és azóta minden ténykedés arra irányul, hogy borsot törjön a váltakozó angol kormányok orra alá. Ismeretes, hogy Trebitsch-Lincoln volt annak idején a Kapp-puccsújság szerkesztője, majd Kinnaba menekült, ahol a kínai kormányok állandó tanácsadója volt. Ő heccelt fel a kínai tábornokokat Anglia ellen és nem kis része van abban a vértásban, ami az utolsó öt esztendőben a Távolkeleten zajlott. Két évvel ezelőtt ugylátszik meguna a földi dicsőséget és kolostorba vonult. Azóta állandóan a buddhista vallás mindent legyűrő erejét hirdeti. Magára öltötte a buddhista szerzetesek jellegzetes szőrsuháját is és egészen kínáivá deformálódott.

Néhány héttel ezelőtt Trebitsch-Lincoln újból Európában tűnt fel. A buddhista szerzetesek egyruháját viselte és egyelőre Francia-, valamint Németország több városát járta be, mindenütt előadásokat tartva a buddhista eszmékről. Régebbi életéről és kalandjairól az őt ostromló újságíróknak nem volt hajlandó nyilatkozni. Állandóan csak a buddhizmus tanairól beszélt. Kijelentette, hogy csakis a buddhizmus mentheti meg Európát a végpusztulástól és ezért elhatározta, hogy Európában buddhista kolostort fog alapítani.

Fogorvosi rendelő

10 évi legjobb praksissal elköltözés miatt azonnali átadó Oradeán. Érdeklődők: „Fogorvos” címre Rimanóczy-szállodába írjanak.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESEN AZ UJ KELETBEN

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Nyomdája, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassat u.) 18, tel. 3-17.

Taxa postală
olătie în num.
No. 324.716 929.

da Baron L. Pop (v. Telefon: 3-77. El. Havonta 110, negy évre 600, egészévre földre: Havonta 1. félére 6, egészévre detések díjszabás KELET” az erde zsidóság egyetlen keink utánnomás rás megjelölésével

Gömbös meg

A statárium felü ratikus reformok t gyar miniszterelnök kérdésben is.

Gömbös megtért.

Az egykori kapit beforrott a magya borzalmas emlékeiv értést hirdet a zsi meri — nyiltan, b san —, hogy revizi ját a zsidósággal s

Tartozunk tehát a terelnöknek azzal a csaloglónk benne.

Még pedig kellem Mi is revizió alá alkotott véleményü

De csak majd a olyannak bizonyul, deiben mutatkozott.

Es annak a para hogy a magyarorsz mitizmust éppen a alapítója szünteti n deni a legjobban.

A nagy feltű

A nemzetközi ban tünést keltett, hogy kárterítésre kötelez igazgatósági tagjai A jelentés nem te ni, hogy ez a feltű mesztető volt.

Az osztrák korma ban nemcsak bankk tünést, hanem az é rében is.

A közönség feltű sen különbözött a tól.

Mejt míg a ban hatást váltott ki a kékedés, addig a k nál jölesőbbet.

Legfeljebb egy k tották.

A bankárok feltű hető.

Bizonyos bankáro zá voltak szokva ah kára történő pén egyszerűen tudomás

Az egyáltalában r körükben, ha a bet álva: ezér és szájtuttattak koldusbott

Olyan természetes elintézési módot”, t tell ügyről volna sz

Aki hátul marad, volt a bankárok jel

te a saját vagyona

Most fordult a koo szemlem, de az osztr megelegette a bank gét és kárterítésre

Ez lehet kínosaa rok számára, de egy san feltűnő a közöns

Söt ellenkezőleg: kinos és nagy feltűn tá válna, mint általa

Sötét Intermez

Az egész világsajt zen vajudó ügyétől h

Hol Herriot akar pen tör lándzsát az

mellett, hol pedig A rik a nagydobot az

kiparizozhatatlan me

De a világsajtó egy Ragyogó konjunktú

és írók, közzgazdszo vallásalapítók és cső

Tele vagyunk remé nusz ragyogását is

tekel. Ha a nagy optimi ugy az emberiség oly éljük napjainkban, volt példa a történel

UJ KELET *Legújabb hírek*

Gafencu külügyi alminiszter után lemond Mihalache is?

A legrövidebb időn belül át- szervezik a kormányt

Iunian bejelentette a nemzeti parasztpártból való kilépését — a hírt egyelőre nem hozták hivatalosan is nyilvánosságra

Bucuresti-Bukarest, október 11. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Hétfőn bezárt a parlament két hónapig tartó rendkívüli szessziója, miután a szenátus is megszavazta a konverziós törvény javaslatát. Iunian barátja: Virgil Potarca volt igazságügyminiszter éles hangon támadta a törvényt és a lejáratását követelte. Am a kormány a szenátusban hajlíthatatlan volt, egyetlen módosító javaslatot sem fogadott el és így a törvényt a kamara által megszavazott formában véglegesítette. Hétfőn délután felolvasta Vaida miniszterelnök a törvényhozási ülésnek bezárásáról szóló királyi kéziratot, amelyben az uralkodó köszönetet mond a honatyáknak az elvégzett munkáért. A lapok megállapítják, hogy a rendkívüli ülésnek tulságosan hosszúra húzódtak és alapjában véve a konverziós javaslat megszavazásán kívül alig végzett érdemes tevékenységet.

Miért mondott le Gafencu?

Az alkotmány értelmében a parlament őszi szessziójának október 15-én kellene megnyitnia. Miután azonban a rendkívüli szesszió tulságosan elhúzódott, valószínű, hogy az őszi rendes ülésnek megnyitását november 15-re halasztják el. Általános megállapítás szerint egyébként a kormány rendkívül nehéz helyzetben van, amely aligha lesz sokáig tartható. Gafencu külügyi alminiszter Titulescu külügyminiszterrel való kienevezése miatt benyújtotta lemondását. Beavatottak előtt ismeretes, hogy Titulescu és Gafencu között személyes természetű ellentétek vannak, amelyek az alminiszter további működését lehetetlenné tették. Ugyancsak a Titulescu-üggyel kapcsolatban közölte Mihalache is azt az óhaját, hogy kiválik a kormányból. Mihalache lemondása súlyos megrázkódtatást jelentene az amugyis tengernyi nehézséggel küzdő Vaida-kormányra, amelynek átszervezését egyébként már a legközelebbi hetekre várják.

A Iunian-konfliktus

A nemzeti parasztpárton belül lapangó ellentétek Iunian lemondásával nyílt konfliktussá terebélyesedtek. A volt igazságügyi miniszter levelet intézett Maniuhoz, közölve vele, hogy kilép a pártból. Iunian leszögezi, hogy kilépése annál is fájalmasabb, mert nem ő lett hűtlen a párt programjához, hanem a párt és a kormány voltak azok, akik megtagadták a pártprogrammal való közösséget és nem váltották be a választóknak tett ígéreteket. Maniu egyelőre nem hozta nyilvánosságra Iunian lemondását, amely előreláthatólag a nemzeti parasztpárt gorji szervezetének október 15-re összehívott gyűlésén válik befejezett tényé. A taranisták mindenesetre igyekeznek minden lehetőséget kiakasztani, hogy Iuniant rávegyék a pártban való maradásra. Ezért hazatáviratozták a külföldön levő Mihalachet, aki a napokban Bukarestbe érkezik.

Ügyvédi határidő napló 1933
Lepage-ny. Kvár

NYOMBAN rendelve 300 lej, később 400 lej utánvétellel, vagy előfizetve franko.

Ma délelőtt a kormányt érkeztet tartott, amelyen a kormány tagjai közül Vaida, Gusti, Crisan, Calinescu és Popovici vettek részt.

Maniu Gyula pártelnök nyitotta meg az ülést, akit nagy óvációkkal fogadtak. Maniu rámutatott arra, hogy tegnap és ma volt a legtöbb nemzeti-parasztpárti szervezet tisztújító ülése, ezért a képviselők és szenátorok közül sokan távolmaradtak. A párt munkáját az ország magasabb érdekeinek védelme jellemzi. Minél súlyosabb a helyzet, annál inkább kell áthatnia mindenkit a kötelességteljesítés tudatának. *Dicséri Vaidát, bátorságra és kitartásra buzdít, amelyekkel a párt programját megfogják valósítani.* A vagyonellenőrzési törvénnyel a korrupció ellen intéztek döntő csapást és a becsületrablást is lehetetlenné tették. Leszállították az adókat, amennyire csak lehetséges volt. Megcsinálták a konverziót, de kizárták belőle a parasztságtól idegen elemeket.

Ha voltak surlódások e probléma körül, ezt nem lehet tulságosan tragikusan venni, mert ellentétes érdekek egymással szembeni találkozásáról volt szó. A törvény a párt programjának megvalósítása. *Az előző konverziós törvény megbénította a hitelleletet és a bizalmat, mi visszállítottuk a polgári erkölcsök, az adós és hitelező közötti természetes kapcsolatát.* Reméli, hogy a kormány megtalálja az összes problémák megoldásához a kiutat. A nemzeti parasztpárt feltétlenül támogatni fogja Vaida kormányát. Nem vették rossz néven, ha a kormány egyes tagjai néha tulságosan szigorúak voltak, mindenki méltányolta munkájukat, amelynek meg is lesz a sikere.

Vlad Aurel beszélt ezután, aki szerint akadnak olyanok, akik egyéni szem

pontjaikat fölébe helyezik az ország érdekének. Az ilyenektől meg kell tisztítani a közéletet. A nemzeti parasztpárt feladata, hogy ezt a tisztító munkát végrehajtsa.

P. Ioanitu méltatja Maniut és Vaidát, a párt vezéreit.

Vaida Sándor miniszterelnök köszöni a többségnek támogatását. A kormány dolgozik és munkáját az ellenzékiek is elismerik. Az ország népe méltányolja ezt a munkát és ha vannak elégedetlenségek, ezek a világházi következményei. Ami a pártprogramot illeti, akkor lesz valóság, amikor mindenkit a lelkesültség és a realitások alapjára való helyezkedés fog áthatni. A párt kollektív érdekeiért egybe kell forradnia a tagoknak és az így előálló kollektív lesz igazán eredményes.

Felszólítja a parlamenti tagokat, lépjenek kapcsolatba választóikkal. Oda kell hatni, hogy a polgárok teljesítsék az állammal szemben fennálló kötelezettségeiket. Nemesek szavazatokat kell kérni a polgároktól, hanem bannikat is az állam számára. Lám, egy kis propaganda után már az inkasszó fel is javult. Minden munkát meg nem lehetett elvégezni. A kormány megtett minden emberileg lehető és kis pihenőre szorult, hogy erőt gyűjtsön a további munkához. Isten áldását kéri a nemzeti parasztpárt összes tagjaira.

Maniu beszéde fejezte be az értekezletet. Figyelmezteti a párt tagjait, hogy november 21-én lesz a nemzeti parasztpárt országos kongresszusa. Addig mindenütt tartanak beszámoló és a legélénkebb kapcsolat létesítését a polgárokkal, helytállva a politikai rágalommal szemben. Egységre és szolidaritásra buzdít és erre támaszkodva fogja a párt az ország jövőjét kiépíteni.

Merénylet a konstanci királyi rezidencia ellen?

Bucuresti-Bukarest, okt. 11. Egyes bukaresti lapok azt a hírt közölték, hogy ismeretlenek merényletet kíséreltek meg a mamaiai királyi rezidencia ellen.

Konstancából jelentik, hogy a mamaiai merényletről szóló hírek teljesen alaptalanoknak bizonyultak. A kastély már régóta nem is a királyi család tulajdona, hanem a hadügyminisztériumé, ahol egy repülőparancsnokság tisztja kaszinója van. Egyik őrtálló katonánál megállapították, hogy egy töltény hiányzik. A katona erre azt adta elő, hogy néhány nappal ezelőtt egy autó haladt az épület előtt és felszólítására nem akart megállni, mire az autó után lött. Ebből a meséből fakadt a merénylet híre, amely azután egyes lapokban különböző verziókban látott napvilágot.

„Az egész világ előtt megmondottam, hogy zsidó vagyok“

Emil Ludwig szenzációs vallomása a maga zsidóságáról és az antiszemita Németországról

Genf, október 11. A napokban jelent meg Genfben Josué Jehonda, a híres zsidó író szerkesztésében „La Revue Juive de Geneve“ című zsidó folyóirat. A vezércikket maga Jehonda írja: „A folyóirat céljával tűzte ki, hogy hozzájáruljon a modern judaizmus szintézisének megtalálásához és hogy felvilágosítsa a nemzetközi köröket a zsidó problémákról.“

Az első számban Stefan Zweig, Andre

Spire, Edmond Fleg, Emil Ludwig, stb. írnak cikkeket.

Emil Ludwig feltűnést keltő cikkében többek között a következőket írja: „Az új folyóirat nem találhatott volna jobb időt az indulásra, mint ezt a kort, amelyben élünk. Körülöttünk nagy veszedelem ólálkodik. Sohasem volt szükségesebb és égetőbb parancs a zsidók összefogása és egyesülése, mint ma. Határozott meggyőződéssel mondom

ezt.

Negyvenéves koromig nem tudtam, hogy zsidó vagyok. Rathenau, megvilágosítása felrázta öntudatomat. A büntény elkövetése után néhány nappal kiléptem a keresztény egyházból, amelyhez tartoztam formálisan és emelt hangon és erős hangsúllyal mondtam meg, hogy visszatérek az én népem kebelébe, amely üldözöttebb, mint valaha. Az egész világ előtt megmondtam, hogy zsidó vagyok.

A német nép antiszemita tendenciával takarja magát. Ma inkább, mint ötven évvel ezelőtt.

Sok nagy embert ismertem. Bismark a zsidók közül választotta ki orvosát és bankárját. Egészségét és vagyonát tehát zsidók gondjaira bízta. Goethe munkáiban négy igen fontos fejezetet találunk a zsidókra vonatkozólag. A németekkel egy sorba helyezi őket. Mussolini, Masaryk, Briand, Nausen és Edison csak elragadtatással beszéltek a zsidókról. Csak a mai Németországban dul az antiszemita pestise.“

Trebitsch-Lincoln buddhista templomát alapít Európában

Trebitsch-Lincoln, a világhírű szélhám — a világlapok jelentése szerint — azzal a tervvel foglalkozik, hogy Európában buddhista kolostort alapít. A közösség előtt bőven ismeretes Trebitsch-Lincoln pályafutása. A paksi zsidógyerekből, akibe nn törhetetlen ambíciók loogtak, még a háboru előtt időkben anglikán lelkész, majd anglikán püspök, végül pedig angol alsóházi képviselő lett. A háboru alatt azzal gyanúsították, hogy a központi hatalmak javára kémkedett. Ekkor Amerikába menekült, de az angolok kivására letartóztatták és el is ítélték. Trebitsch-Lincoln örök időkre száműzték Angliából és azt sem engedték meg neki, hogy állítólag ártatlanul halálraítélte fának kivégzésén jelen legyen. Ekkor Trebitsch-Lincoln bosszút esküdtött Anglia ellen és azóta minden ténykedés arra irányul, hogy borsot törjön a váltakozó angol kormányok orra alá. Ismeretes, hogy Trebitsch-Lincoln volt annak idején a Kapp-pucskíséret sajtófőnöke, majd Kínába menekült, ahol a kínai kormányok állandó tanácsadója volt. Ő hecelte fel a kínai tábornokokat Anglia ellen és nem kis része van abban a vértásban, ami az utolsó öt esztendőben a Távolkeleten zajlott. Két évvel ezelőtt ugylátszik meguna a földi dicsőséget és kolostorba vonult. Azóta állandóan a buddhista vallás mindent legyűrő erejét hirdeti. Magára öltötte a buddhista szerzetesek jellegzetes szőröshaját is és egészen kínaivá deformálódott.

Néhány héttel ezelőtt Trebitsch-Lincoln újból Európában tűnt fel. A buddhista szerzetesek egyenruháját viselte és egyelőre Francia-, valamint Németország több városát járta be, mindenütt előadásokat tartva a buddhista eszméről. Régebbi életéről és kalandjairól az őt östromló újságíróknak nem volt hajlandó nyilatkozni, állandóan csak a buddhizmus tanairól beszélt. Kijelentette, hogy csakis a buddhizmus mentheti meg Európát a végpusztulástól és ezért elhatározta, hogy Európában buddhista kolostort fog alapítani.

Fogorvosi rendelő

10 évi legjobb praksissal elköltözés miatt azonnal átadó Oradeán. Érdeklődő: „Fogorvos“ címre Rimanočy-szállodába irjanak.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESEN AZ UJ KELETBEN

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. Nyomda, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10, tel. Telefon 9-17.

Taxa postală plătită în nu. No. 324.716 9

da Baron L. P. Telefon: 9-77. Havonta 118, 1. évre 600, egész földre: Havonta félre 6, egész detések díjsza KELET“ az zsidóság egye keink utány rás megjelölés

Gömbös n

A statárium ratikus reform gyar mnisztere kérdésben is.

Gömbös megt

Az egykori m beforrott a m borzalmas emlértést hirdet a meri — nyitlan — hogy r ját a zsidóság

Tartozunk tel terelőknak az csalióidünk ben

Még pedig ke Mi is revizió akotott vélem

De csak mai olyannak bizony deiben mutatko

Es annak a hogy a magyar mitizmust epe alapítója szünt deni a legjobb

A nagy fel

A nemzetközi tünést keltett k kárterítésre kö igazgatási ta

A jelentés ne nő, hogy ez a mesztető volt.

Az osztrák k ban nemcsak b tünést, hanem rében is.

A közönség f sen különbözőt től.

Mert míg a hatást váltott kékedés, addig nál jólesőbbet.

Legfeljebb eg tották.

A bankárok f hető.

Bizonyos baak za voltak szokva kátára történő egyszerűen tud

Az egyáltalán körükben, ha a dával: ezer és juttattak koldus

Olyan természet elintézési módo teli ügyről voln

Aki hátul ma volt a bankárok a közönség volt

te a saját vagy Most fordult a szellem, de az o megelégete a b

gét és kárterítés Ez lehet kinos

rok számára, de san feltűnő a kö

Söt ellenkezől kinos és nagy f tá válna, mint a

Sötét intern

Az egész világ zen vajudó ügyé

Hol Herriot al pen tör lándzsát

mellett, hol pedis rik a nagydobot

kiparirozhatatlan De a világsajtó

Ragyogó konju és írók, közzgazd

vallásalapítók és Tele vagyunk a

nusz ragyogását tekkel.

Ha a nagy opy ug az emberiség éljük napjainkba

volt példa a törté